

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №35

Стенограма пленарного засідання

16 липня 2020 року

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №35

*Стенограма пленарного засідання
16 липня 2020 року*

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання тридцять п'яте
(Четвер, 16 липня 2020 року)

Заяви депутатських фракцій і груп:

«Довіра» ...5

«Європейська солідарність» ...6

Прийняття в першому читанні за основу зі скороченням
строків підготовки до другого читання проекту
Закону «Про безпеку та якість донорської крові
та компонентів крові» ...7

Прийняття постанов:

«Про призначення Шевченка К.Є. на посаду
Голови Національного банку України» ...13

«Про звільнення Штучного В.В. з посади
Керівника Апарату Верховної Ради України» ...23

«Про призначення Піщанської О.С. на посаду
Голови Антимонопольного комітету України» ...24

«Про призначення Уруського О.С.
віце-прем'єр-міністром України –
міністром з питань стратегічних галузей
промисловості України» ...33

Складення присяги віце-прем'єр-міністром України –
міністром з питань стратегічних галузей
промисловості України Уруським О.С. ...40

Включення законопроектів до порядку денного
зі скороченням строків внесення
альтернативних законопроектів ...41

Внесення змін до:

деяких законодавчих актів щодо мораторію
на стягнення майна громадян України,
наданого як забезпечення кредитів
в іноземній валюті ...42

деяких законів України щодо вдосконалення
виборчого законодавства ...43

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ П'ЯТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
16 липня 2020 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця, підготуйтеся до роботи. Доброго ранку, шановні народні депутати! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації!

Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця (*Шум у залі*). Підготуйтеся до реєстрації.

Готові реєструватися? Як завжди, нагадую: реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки «За» або першої зліва. Прошу зареєструватися.

У залі засідань Верховної Ради України зареєструвалися 327 народних депутатів.

Шановні колеги, хвилинку уваги. Шановні колеги, сьогодні у нас... (*Шум у залі*). Шановні колеги... Михайле Михайловичу! Вибачте.

Сьогодні визначний день і для держави, і для українського парламенту – 30 років прийняття Декларації про державний суверенітет України. Країна пройшла за цей час непростий шлях: були і перемоги, і проблеми, і поразки. Ми повинні пам'ятати свою історію, щоб і надалі ті традиції, які були закладені в українському парламенті, які дозволили бути нашій державі незалежною, залишалися, шанувалися, і були тим базисом, на якому ми будемо розбудовувати, повертати, захищати свою Батьківщину.

Ще раз вітаю всіх зі святом. Сьогодні відбудеться урочисте засідання. Запрошую взяти участь у ньому всіх бажаючих (*Оплески*). Дякую.

Повертаємося до роботи (*Шум у залі*).

Надійшла заява про оголошення перерви з проханням замінити її виступом.

Шахов Сергій Володимирович від імені двох фракцій.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Кілька годин тому я отримав звіт від волонтерів з Луганщини із жахливого попелища, за яке горітимуть у пеклі окремі персонажі. Луганські волонтери обурені наміром вручити нагороду начальнику місцевих пожежників Михайлу Пшику. Вони звинувачують керівництво обласної ДСНС та силових структур у злочинній недбалості та корупції. Депутатська група «Довіра», а також усі луганчани вимагають детального розслідування

причин виникнення пожежі та бездарного її недотушіння, а також відсторонення від займаних посад керівництва обласної ДСНС.

Допомога не надійшла вчасно. Масштабна пожежа виникла 6 липня о 9 годині ранку на ділянці площею 1,5 гектара, однак на гасіння виїхали лише дві автівки і лише о 10.30. О 13 годині начальник луганських пожежників Михайло Пшик проводив дуже важливу нараду про будівництво гаражів, а заклики про допомогу лісників він проігнорував, зіславшись на відсутність пально-мастильних матеріалів. Техніка і пальне знайшлися лише о 15.30, коли горіло вже 50 гектарів лісу. О 20.30 пожежу локалізували на 85 гектарах, однак пожежники не спромоглися дотушити пеньки від зрізаних дерев, як це треба робити, і на ранок пожежа здійнялася з новою силою. Президентів доповіли, що пожежа локалізована 9 липня, однак ще вчора горіло село Боброве.

Свої невчасні дії керівництво ДСНС виправдовує браком пально-мастильних матеріалів. Цікавий факт, що у 2018 році, щойно Пшик приступив до виконання своїх обов'язків, він передав тисячу тонн пального Донецькій області. Пальне так і не повернули. Що говорити про пальне, якщо в пожежників не було навіть води, адже жодна із семи насосних станцій області не була задіяна. Мешканців у зоні ризику навіть не попередили про можливу евакуацію. Оповіщення серед населення відбувалося циганським радіо.

За всі ці злочини головний пожежник, а також керівництво силових структур Луганської області мають предстати перед судом. Слідчими ДБР вже встановлено, що посадові особи Головного управління ДСНС в Луганській області систематично порушували закон, привласнювали державні кошти, купували квартири, дорогі будинки за шалені кошти. Наслідки пожежі могли бути не такими катастрофічними, людей можна було б врятувати, якби чиновники вчасно виконали свої обов'язки. Те, що ми спостерігали, – це повний пшик протипожежної системи Луганщини. Катастрофічний пшик. Повинна бути відновлена справедливість і надана підтримка Луганській області, бо вона знаходиться у депресивній зоні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надійшла ще одна заява про оголошення перерви з проханням замінити її виступом. Хто виступатиме?

Парубій Андрій Володимирович.

ПАРУБІЙ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, українці! Від імені «Європейської солідарності» хочу привітати всіх із 30 річницею прийняття Декларації про державний суверенітет України. Це визначна подія, яку ми сьогодні відзначатимемо в залі, але декларація – це не

тільки назва, декларація – це також і зміст. Я хочу нагадати, як стояло в нашій декларації питання про українську традицію, українську мову. Зазначалося, що українська держава забезпечує національно-культурне відродження українського народу, його історичної свідомості та традицій, функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя.

Відроджуючи українську державу, серед ключових завдань було захист української мови. Величезним цинізмом було запланувати на день відзначення 30 річниці прийняття Декларації розгляд законопроекту, мета якого – знищення закону про українську мову. Більше того, і знищення Закону «Про освіту», бо законопроектом [№ 2362](#) наноситься удар одночасно і по Закону «Про освіту», і по закону про мову. І це відбувається тут, в українському парламенті, в той час, коли Україна захищає свої рубежі від російського агресора. Я хочу дуже чітко наголосити: не від «тої сторони», як каже Президент Зеленський, а від російського агресора. Пора навчитися називати агресора агресором! (*Оплески*).

Для нас, усіх українців, українська мова – питання не лише гуманітарне. Це не лише питання культури, це питання безпеки, бо ми знаємо: де українська мова, там Україна, бо ми розуміємо, що захищаючи українську державу на передовій, ми захищаємо також і українську мову. Сьогодні під стінами Верховної Ради України зібралися тисячі й тисячі українців, щоб підтримати українську мову. Вони приїхали з усіх регіонів – не лише з Волині, Луцька, а також із Харкова, Запоріжжя. Вони знають: мова єднає. Вони сьогодні з нами, щоб не допустити розгляду законопроекту зі знищення української мови.

Я хочу наголосити: ми, «Європейська солідарність», інші українські сили в парламенті, зробимо все можливе, щоб не допустити розгляду цього законопроекту ні сьогодні, ні завтра. Закликаю Голову Верховної Ради України і фракцію «Слуга народу» зняти його з розгляду, не розколювати українське суспільство, бо мова єднає.

Не розколюйте Україну! Україна переможе! Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до розгляду питань порядку денного. На ваш розгляд внесено проект Закону «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові» ([№ 3648](#)). Пропонується розглянути його за скороченою процедурою. Підготуйтеся, будь ласка, до голосування. Необхідне обговорення законопроекту? Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Стефанишина Ольга Анатолівна.

СТЕФАНИШИНА О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). «Я росла і думала все життя, що ось-ось помру – помру, так і не закінчивши школу, помру, так і не вийшовши заміж. Я завжди жила в цьому страху смерті». Так каже Ірина, якій у п'ять років в Україні занесли гепатит В і гепатит С під час переливання крові. Ірина 20 років боролася з цими захворюваннями і лише завдяки інноваційному лікуванню переборола їх. Ірина вийшла заміж, народила сина і живе щасливим життям.

Цієї історії могло не бути, якби система донорства в нашій країні була якісною та безпечною. Щодня сотні українців потребують донорської крові. Це онкохворі, породіллі, постраждалі в ДТП, військові. Коли їхні родичі приходять до лікарні, їм кажуть: донорської крові немає, шукайте донорів. Щодня люди потребують порятунку.

В Україні 70 відсотків донорів єдиноразові, вони один раз приходять у систему і більше не повертаються. Застаріле обладнання, хаотична система, неефективне тестування характеризують систему донорства в Україні. Законодавство про донорство крові не змінювалося протягом 25 років. Сьогодні ми маємо його змінити і наблизити до європейських стандартів.

Законопроект про донорство крові пропонується, щоб донорська кров була якісною та безпечною. Ми запроваджуємо ліцензування донорської крові. Донорство стане доступнішим, ми усунемо бюрократичні бар'єри для донорів. Система крові стане керованою та ефективною, буде чіткий розподіл функцій на всіх рівнях, буде створено реєстр донорів крові. Донорство крові стане, нарешті, добровільним та безоплатним, як це рекомендують міжнародні організації.

Колеги, кожна третя людина на планеті хоча б раз у житті...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Радущькому Михайлу Борисовичу. Будь ласка, Михайле Борисовичу.

РАДУЦЬКИЙ М.Б., голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Комітет Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування на своєму

засіданні 17 червня 2020 року розглянув проект Закону «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові» (№ 3648). Законопроект спрямований на створення законодавчого фундаменту для розбудови ефективної системи крові в Україні та виконання міжнародно-правових зобов'язань України за Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, а також виконання стратегії розвитку системи крові до 2022 року.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило низку зауважень до законопроекту, які може бути усунуто під час підготовки законопроекту до другого читання. Водночас, обговоривши окремі положення законопроекту, комітет вважає за необхідне для забезпечення повноти правового врегулювання питання щодо здійснення державного приватного партнерства у цій сфері доповнити пункт 5 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту новим підпунктом такого змісту: «Частина першу статті 4 Закону «Про державно-приватне партнерство» доповнити новим абзацом такого змісту: «Донорство крові та компонентів крові, заготівлі, переробки, тестування, зберігання, розподілу і реалізації донорської крові та компонентів крові».

За наслідками обговорення комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти законопроект № 3648 за основу з урахуванням пропозицій комітету щодо необхідності внесення відповідних змін до Закону «Про державно-приватне партнерство», що не були предметом розгляду в першому читанні відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Комітет рекомендує Верховній Раді України відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України скоротити наполовину строк внесення суб'єктами права законодавчої ініціативи пропозицій і поправок під час підготовки законопроекту до другого читання. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, є потреба обговорювати? Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Сухов Олександр Сергійович, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Дякую. Прошу передати слово Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька

область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановний пане Голово! Шановні українці! Депутатська група «Довіра» обов'язково підтримає цей законопроект, тому що його треба було прийняти ще в 2011 році, коли ми підписали Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом і фактично взяти на себе зобов'язання щодо забезпечення безпеки крові. Затягування із прийняттям такого закону вартувало людям життя і здоров'я. Нині ми маємо величезні показники зараження гепатитом В і С. Основні місця – лікарні. Це питання замовчується.

ВООЗ стверджує, що в Україні 2 мільйони людей заражені гепатитом В і С. Це пандемія, насправді, ще гірша за коронавірус, тому що 80 відсотків людей не знають, що хворі. Серед інфікованих не лише пацієнти наркодиспансерів. Це й онкохворі діти, люди, які потребують гемодіалізу, військовослужбовці. Ми переливаємо їм заражену кров, а все тому, що не маємо можливості проводити нормальне тестування. Навіть якщо ми запровадимо державно-приватне партнерство і забезпечимо реєстр донорів, навіть якщо ми зробимо його добровільними, результату не буде, доки держава не виділить гроші на нормальне тестування. Знаєте, як у нас тестують? У нас тестують методом ІФА, експрес-методами. Як ви знаєте, експрес-тести на коронавірус мають 50 відсотків чутливості. Ми повинні запровадити ПЛР діагностику на гепатити, інакше будемо продовжувати заражати людей.

Я прошу підтримати цей законопроект, він хороший. Прийняття такого закону усуне певні існуючі проблеми з адмініструванням, управлінням, фінансуванням, сприятиме тому, щоб система безпеки крові в Україні відповідала європейським стандартам.

Прошу підтримати законопроект.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зінкевич Яна Вадимівна.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Даним законопроектом пропонується визнати таким, що втратив чинність, Закон «Про донорство крові та її компонентів», дотриматися вимог Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом та стратегії розвитку системи крові. Це дасть можливість реформувати систему крові в Україні з урахуванням кращих європейських стандартів та практик.

Я погоджуюся з попереднім промовцем. Справді, ми маємо величезну проблему з якістю крові в нашій країні. Ми можемо змінити ситуацію. Наша фракція буде підтримувати даний законопроект, просимо всіх також підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Скороход Анна Костянтинівна.
Рудик Сергій Ярославович.

РУДИК С.Я., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги, до весни цього року я вважав, що тема медицини не моя. Я, гуманітарій за освітою, ніколи не стикався, крім рідких випадків походів у лікарню, з глобальними проблемами, що впливають на життя мільйонів, аж поки не захворів на COVID-19. Після одужання мені стало цікаво, як я можу допомогти іншим людям. Дуже просто. Мені сказали перевірити себе на антитіла, і якщо в крові виявлять імуноглобулін G, треба здати свою плазму, вона може допомогти іншим людям. Я зробив це минулого понеділка. Виявляється, що за весь час пандемії в Україні переохворіло 55 тисяч українців, а на допомогу хворим здали лише 70 літрів плазми. Це я про добровільність.

Я почав копати далі, з'ясував, який же термін карантинізації донорської плазми крові в Україні. Виявляється, що з 2005 року термін карантинізації донорської крові в Україні становить півроку, а на Заході – до місяця. Чому? А тому що наші станції переливання крові застосовують допотопні методи аналізу. Для того, щоб знешкодити кров від потенційних небезпек, про які донор не знає, її перевіряють методами, які вже ніде у світі не застосовуються, зокрема в Європейському Союзі, з яким ми уклали угоду давним-давно.

Законопроект дискусійний, але в першому читанні його треба підтримати. Депутатська група «Партія «За майбутнє» за його прийняття і пропонує колегам долучитися до підготовки законопроекту до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Зробіть маленький аналіз. Якщо під час доповіді законопроекту автор посилається на Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, на якісь європейські зобов'язання України, то знайте, що хочуть щось украсти. Прочитайте законопроект.

Тут багато говорять про донорство в Україні. Та в Україні було нормальне донорство, доки його не знищили. Що хочуть зробити цим законопроектом? Із прийняттям такого закону не з'явиться інвестор в Україні, не поліпшаться умови, просто те, що було державним, назветься приватним. Крім того, ви ж прочитайте, пропонується зобов'язати державні та комунальні підприємства безоплатно надавати приміщення, обладнання для приватного господарювальника. Фактично за таким законом відбудеться приватизація донорства в Україні.

І ще одне. Які нелюди могли стати авторами цього законопроекту? Ви ж дивіться: вони пропонують відмінити надбавки і доплати для учнів, студентів, військовослужбовців. Цим законопроектом взагалі ліквідується 10-відсоткова надбавка до пенсії для почесних донорів. Фактично про що йдеться? Шановні, голосуючи, подумайте, що йдеться про те (і автори це кажуть), що треба, щоб держава виділила гроші. Мало того, що вони хочуть приватизувати донорство, вони хочуть зробити це за державні гроші, щоб їм усе дали «на шару», і взагалі безоплатно приймати в людей кров, не встановлюючи навіть надбавок до пенсій.

Не голосуйте за цей законопроект. Фракція «Опозиційна платформа – За життя» голосуватиме проти, а не просто утримається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красносільська Анастасія Олегівна. Після цього переходимо до голосування. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу. Ще фракція «Голос» – з мотивів.

РАДІНА А.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Хочу поінформувати, що Комітет з питань антикорупційної політики розглянув цей законопроект учора на своєму засіданні. Висновок комітету: законопроект відповідає антикорупційному законодавству і не містить корупціогенних факторів. Комітет зробив низку зауважень до законопроекту, які ми врахуємо під час підготовки до другого читання.

Колеги, у цілому, прошу підтримати цей законопроект. Наголошую, що діяльність приватних суб'єктів у сфері донорства дозволена чинним законодавством. Єдина мета законопроекту – фінансування, щоб люди безоплатно отримували кров і компоненти крові.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лозинський Роман Михайлович. Останній виступ і переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги! Зовсім недавно, два тижні тому, я був донором крові. Я здавав кров у державному центрі крові для пластунки Ані Жук, яка зараз хворіє. Я спілкувався з працівниками центру служби крові, запитав, чи підтримують вони таку ініціативу. Що вони відповіли? Вони її цілковито підтримують, тому що важливо підвищувати стандарти в цій сфері, рівень якості. Треба працювати для того, щоб донорство стало нормою в країні, щоб якість крові зростала. Кожен українець має пам'ятати, що один донор рятує три життя, і це найважливіше.

Донорство треба популяризувати. Ініціатива Олі Стефанишиної та колег допомагає не лише популяризувати донорство, а й підвищувати якість крові. Просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування. Займіть свої місця, будь ласка. Підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові» ([№ 3648](#)) за основу з урахуванням запропонованих комітетом уточнень під час підготовки до другого читання відповідно до статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, комітет звернувся з проханням про скорочення строків підготовки до другого читання.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків внесення поправок і пропозицій та підготовки до другого читання відповідно до статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято. Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про призначення Шевченка К.Є. на посаду Голови Національного банку України» ([№ 3857](#)).

До слова запрошується представник Президента України у Верховній Раді України Стефанчук Руслан Олексійович.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Президент України відповідно до пункту 18 частини першої статті 85 Конституції України вніс до Верховної Ради України подання про призначення Шевченка Кирила Євгеновича на посаду Голови Національного банку України. Від імені Президента прошу підтримати це подання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, пропонується такий порядок розгляду питання: виступ представника Президента, виступ кандидата на посаду – до 3 хвилин, запитання від фракцій та народних депутатів (одне запитання – одна відповідь), і голосування (*Шум у залі*). Або виступи від фракцій, або запитання. Ні, шановні колеги, це не передбачено. Або так, або так, давайте виберемо. Я думаю, що краще запитання... (*Шум у залі*).

Виступи? Тоді виступ кандидата, після цього – виступи від фракцій, депутатів, і голосування. Домовилися.

Будь ласка, шановний кандидате (*Шум у залі*). Ні, виступ представника комітету буде наприкінці обов'язково. Кириле Євгеновичу, ви не будете виступати? Може, непотрібно?

ШЕВЧЕНКО К.Є., кандидат на посаду Голови Національного банку України. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановні народні депутати! Я дякую за вашу високу довіру до мене. Я хочу сказати, що за останні шість років Національний банк пройшов шлях інституційної розбудови. За підтримки наших міжнародних партнерів було побудовано незалежний центробанк, який забезпечує макроекономічну стабільність банківської системи та економіки. За час карантину банківська система підтвердила свою зрілість, у чому, безумовно, була велика роль регулятора. Економіка України починає виходити з карантинних обмежень, але продовжується стагнація. Ви краще за мене знаєте всі показники щодо очікування ВВП. Я хочу дуже стисло зосередитися на конкретних кроках, які може зробити Національний банк у цій ситуації.

Перше. Безумовно, я підтримую політику НБУ, спрямовану на забезпечення макроекономічної, макрофінансової стабільності банківської системи. У досягненні цілей макроекономічної стабільності та сталого розвитку інструмент інфляційного таргетування вже продемонстрував свою ефективність. Протягом років цей інструмент засвідчив ефективність за низки умов. Коли Україна у 2014-2016 роках зіткнулася з девальвацією національної грошової одиниці, політика інфляційного таргетування сприяла стабілізації фінансового сектору. Проте в нинішніх умовах цей інструмент має відповідати не лише макрофінансовій стабільності, а й створенню умов для подальшого економічного зростання країни.

Друге. Національний банк продовжуватиме здійснювати заходи з посилення фінансової стійкості банків. Зокрема, треба посилити роботу з часткою проблемних кредитів у банківській системі, яка нині становить 48 відсотків. У державних банках – це 49 відсотків, у банках з іноземними інвестиціями – 32,5 відсотка, у приватних – близько 20 відсотків. Через COVID-19 є певне зростання навіть цього відсотка, проте я залишаюся оптимістом і хочу сказати, що Національний банк може знайти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, Кириле Євгеновичу, народні депутати потім на мене ображатимуться, якщо я вам додаю часу. Дякую. Сідайте, будь ласка.

Шановні народні депутати, запишіться, будь ласка, на виступи від депутатських фракцій і груп. Виступи – до 3 хвилин.

Ковальов Олександр Іванович.

КОВАЛЬОВ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 51, Донецька область, самовисуванець). Прошу передати слово Борису Приходьку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько Борис Вікторович.

ПРИХОДЬКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 210, Чернігівська область, самовисуванець). Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Шановний кандидате! Ключовими вимогами до Голови Національного банку, з одного боку, є продовження тих корисних напрацювань, яких було досягнуто за керівництва попереднього очільника. Це, зокрема, забезпечення стабільності національної валюти, таргетування інфляції, стабільності банківської системи, запобігання кризам у даній сфері, за що ми віддаємо належне попередньому керівництву. З іншого боку, головне – забезпечення підвищення рівня кредитування економіки, реалізація політики дешевих грошей, стимулювання комерційних банків та кредитування реального сектору. Цього явно бракувало попередній політиці Національного банку.

Наголошую: Національний банк повинен залишатися таким собі острівцем стабільності в країні, зберігати аполітичність, професійність та незалежність у своїй політиці. Новий очільник НБУ повинен забезпечити реалізацію програми дій НБУ на 2020 рік, яка є річною дорожньою картою для реалізації середньострокової стратегії центрального банку. Це забезпечить передбачуваність та послідовність діяльності Національного банку та стане певною основою для вимірювання ефективності роботи нового очільника.

Група «Довіра» підтримає кандидатуру і водночас здійснюватиме контроль за ефективністю дій нового керівника.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний пане Голово. Шановні народні депутати України! «Опозиційна платформа – За життя» виступає проти тієї політики Національного банку, яка проводилася в Україні останні шість років, проти тієї команди, яка була під зовнішнім управлінням, проти Рожкової та Гонтаревої, проти тотального зубожіння населення країни, проти знищених 105 банків, галопуючої інфляції, рекордної девальвації національної грошової одиниці.

Наша партія підтримає кандидатуру пана Шевченка на посаду Голови Національного банку, тому що ми виступаємо проти зовнішнього управління. Ми виступаємо проти того, що нашу економічно успішну країну перетворили на убогу, бідну країну з технологічно відсталою економікою, на аграрно-сировинну колонію більш розвинутих країн. Команда, яка на сьогодні виконує обов'язки в Національному банку, не має права на існування.

Майбутньому Голові Національного банку хочемо сказати: ми чекаємо від вас стабільності грошового курсу. Ми чекаємо, щоб ті макроекономічні параметри, які ви запропонуєте, сприяли відновленню економіки до стану 2013 року, а, може, й 2004 року, якщо вам це вдасться. Ми чекаємо стабільної облікової ставки до 0,25 відсотка, як у країнах Європейського Союзу. І, головне, ми чекаємо врегулювання тих проблемних кредитів, які брали громадяни України – іпотечних, лізингових, інших – по 4,99 гривні, а змушені віддавати по 26,9 гривні. Ви маєте і зобов'язані розв'язати проблему всього їхнього життя.

Ще один дуже важливий момент. Ми ж розуміємо, що були й критичні дії за останні шість років, тому потребує вирішення питання щодо виведення 100 мільярдів доларів з національної фінансової та банківської системи. Ми повинні мати політичну, професійну, юридичну оцінку того, хто, звідки, яким чином виводив ці кошти з національної економіки. Ми маємо отримати відповіді щодо тієї провальної фінансової політики, яка провадилася упродовж шести років. Повторюю: наша команда підтримає зміну в фінансовій і банківській системі для того, щоб у вітчизняній економіці було майбутнє.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Голос» запрошуюю до слова Железняка Ярослава Івановича.
Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, давайте почнемо з процедури та дотримання Регламенту. Чи відповідає процедурі, коли вночі вносять кандидатуру, а вже зранку вас змушують проголосувати? Чи це нормальна співпраця з парламентом? Чи відповідає процедурі те, що жодна фракція, у тому числі, «Слуга народу», не мала можливості запропонувати кандидату приїти на засідання фракції та представити свою позицію? Звертаюся до колег з коаліції: чи відповідає процедурі, коли вам обіцяють на четвер засідання фракції, де представлять кандидата, а вже в четвер зранку ви вимушені, не знаючи за кого голосуєте, натиснути зелену кнопку? Подивіться: фракції «Опозиційна платформа – За життя» надали можливість, раз вони так активно підтримують, а про коаліцію пан Президент чомусь зовсім забув.

І останнє. Чи відповідає процедурі, коли кандидатуру вносять без наявності декларації та іншого, що вимагає закон, щоб Верховна Рада могла розглянути це питання? Я впевнений, якщо ви проаналізуєте, як внесено на наш розгляд це питання, який діалог побудував Офіс Президента з парламентом, то

відповідь як голосувати за кандидата, незважаючи на його прізвище, буде однозначна: щонайменше жовта кнопка «Утриматися».

Я впевнений, що ми зможемо знайти нормального кандидата, парламент на це здатен. Давайте подивимося, чому звільнили колишнє керівництво: через бажання пришвидшити інфляцію, щоб люди платили більше, через бажання знизити курс гривні, щоб деякі олігархи заплатили менше своїм працівникам і заробили більше. Напевно, тому що дуже хотіли знайти діалог або компроміс з одним відомим олігархом, причетним до відомого банку під назвою «ПриватБанк». Я впевнений, що такий поспіх на порушення процедур, вимог закону свідчить про те, що головна вимога до Національного банку, а саме його незалежність, сьогодні виконана не буде. Саме тому фракція «Голос» не голосуватиме за пана Шевченка.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні друзі, сподіваюся, ми всі розуміємо, що це не просто голосування за кандидата на посаду Голови Національного банку. Ви розумієте, що ключове питання сьогоднішнього порядку денного Верховної Ради – життя України. Вибиратимемо між тим, чи стане Національний банк частиною відродження України, підняття економіки, очищення фінансів, частиною національно-центричної політики, життя України загалом, чи залишиться те, що відбувалося протягом останніх шести років.

А що відбувалося протягом останніх шести років? Зовнішнє управління Національним банком. Ви ж добре знаєте, що ні про яку незалежність Національного банку не йшлося. Національний банк зробили незалежним від української держави, але Національний банк був повністю залежним від глобальних спекулятивних структур. На жаль, цьому не просто підігравали, це зробили внутрішньою політикою. Сьогодні вранці наша фракція, знаючи, що це питання стратегічної ваги для України, зустрілася з кандидатом на посаду Голови Національного банку, і мала можливість поставити йому ключові запитання. Ми поставили всього чотири запитання.

Перше. Чи буде Національний банк продовжувати служити спекулятивним зовнішнім господарям, чи стане українським? А це означає докорінну зміну політики, європейську вартість та доступність кредитів, що буде повністю виправлено ситуацію, за якої середній клас зробили боржниками назавжди, забравши квартири, офіси, бізнес. Чи завершиться корупція у Фонді гарантування

вкладів фізичних осіб, де за 1 відсоток своїм людям продають усе, що тільки можна, все конфісковане в середнього класу, чи буде по-іншому?

Друге. Чи позбудеться майбутній керівник людей, які шість років нищили Національний банк і Україну всередині Національного банку?

Третє. Чи зробить він необхідні кроки, щоб знищити фінансову піраміду – депозитні сертифікати і направити гроші в економіку?

Четверте. Чи сприятиме він утворенню тимчасової слідчої комісії Верховної Ради із розслідування злочинів та корупції за останні шість років у Національному банку України?

На всі запитання ми отримали позитивну відповідь, тому я закликаю зал зробити спробу проголосувати за нового Голову і нову стратегію Національного банку. Ми будемо голосувати.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Южаніна Ніна Петрівна.

Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановний пане Шевченко, я звертаюся до вас. Зараз на вас дивиться вся Україна. Також на вас дивляться Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Іван Мазепа, Михайло Грушевський, Леся Українка, Тарас Шевченко – усі визначні діячі України, які зображені на нашій національній грошовій одиниці. Не дайте перетворити її на сміття. Не дайте перетворити її на нові квитки в балаган «95 квартал». Не дайте зробити з національної валюти непотріб. Це у ваших руках. Що для цього потрібно зробити?

Ви маєте бути на нуль відсотків людиною Зеленського! На нуль відсотків людиною Зеленського, тому що ви маєте бути незалежним! Перше, що зробить – заблокуйте у своєму мобільному телефоні номер телефону Зеленського, тому що вам будуть дзвонити і просити друкувати гроші. У жодному разі ви не маєте права цього робити, бо життя кожного українця, кожного з нас, кожної людини, у чий кишені є українська гривня, тепер залежатиме від вас. Ви несете відповідальність перед усією нацією і всіма цими українськими видатними діячами за те, що буде з нашою національно-грошовою одиницею.

Подивіться на кадрову політику Зеленського. Сьогодні нам пропонуватимуть сестру директорки фірми, на яку оформлена вілла Зеленського в Італії, на посаду в Антимонопольний комітет. Знову його друзі, брати, свати, сусіди. Це все призведе лише до одного – до катастрофи. Ми не маємо цього допустити.

У мене одне запитання: шановні друзі, а де сам Зеленський? Ми обговорюємо такі важливі питання: кандидатів на посади голів Національного банку, Антимонопольного комітету, на посаду віце-прем'єр-міністра. Де він? Завжди українські президенти приходили, щоб представити кандидата на посаду Голови

Національного банку, щоб пояснити свій вибір. Зеленського немає. Він боїться. Він боїться прийти до цього залу, бо почує тут правду. Знаєте, як ми радіємо, коли вдягаємо літні шорти і знаходимо там 50 гривень? Зеленський зайшов у своїх літніх шортах платіжку на 5 мільйонів ОВДП, які він просто забув задекларувати.

Він став справжнім корупціонером. Він стільки розповідав нам про корупцію, що сам став корупціонером і має бути внесений до національного реєстру корупціонерів. Він сказав, що віддасть державну резиденцію в Конча-Заспі діткам, і врешті віддав діткам своїм, заїхав у Конча-Заспу сидить і дивиться нас.

Я звертаюся до вас, Володимире Зеленський: ви рік тому (цитую живого класика) сказали одному чиновнику: «вийди звідси, розбійник». Тепер від імені народу України я кажу вам: вийди звідси, розбійник, припини ганьбити Україну!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Ми розглядаємо сьогодні надзвичайно важливе питання – обрання керівника Національного банку України. Це, по суті, людина, від якої залежатиме, як у найближчі сім років буде рухатися і розвиватися банківський сектор України. Я не раз виступав і казав від імені депутатської групи «Партія «За майбутнє», що попереднє керівництво Національного банку було некваліфіковане. Це було керівництво, яке пограбувало банки, запускала схеми ОВДП, пограбувало державний бюджет, яке пограбувало, по суті, банківський сектор, людей, депозити і дало можливість розікрасти майно ліквідованих банків.

Сьогодні ми маємо призначити нового керівника Національного банку. Депутатська група «Партія «За майбутнє» буде підтримувати кандидатуру Кирила Євгеновича Шевченка. Ми одноголосно прийняли це рішення, бо знаємо його як людину надзвичайно фахову. Він прагматик, який реально керував комерційними банками в Україні, який реально розуміє, що таке банківський сектор. Кириле Євгеновичу, надзвичайний кредит довіри до вас, надзвичайно великі очікування.

Ми очікуємо, що буде спрощено процедуру отримання кредитів для бізнесу, не буде тих шалених умов, яких банки вимушені дотримуватися, щоб виконати доручення Національного банку, коли треба зібрати сотні кілограмів паперу, щоб отримати хоча б гривню від будь-якого комерційного банку. Ми знаємо, що ви спростите цей механізм. Ми очікуємо, що ви прикриєте ті лавочки, що існували в Національного банку, з виведення капіталів з України і дасте можливість зайти в Україну потужним інвестиційним банківським капіталом, іноземним банкам, щоб люди змогли, нарешті, отримувати дешеві й довгі кредити на квартири, будівництво, бізнес.

Ми очікуємо від вас, Кириле Євгеновичу, підтримки української промисловості, розробки програм із дешевих і довгих кредитів на придбання обладнання, створення нових робочих місць, щоб в Україні з'явився реальний банківський сектор і відчувався подих життя. До вас надзвичайна повага і підтримка. Ми очікуємо від вас реальних змін у банківському секторі: справедливості; дешевих кредитів; надання можливості молоді, кожній родині в Україні купити житло, отримати кошти на бізнес; підтримки української промисловості, економіки; дати, нарешті, шанс українському банківському сектору стати на ноги. Ми за вас будемо голосувати і закликаємо до цього зал.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гетманцев Данило Олександрович.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Сьогодні зранку Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики провів засідання, на якому ми розглянули кандидатуру Кирила Євгеновича Шевченка на посаду Голови Національного банку України. Більшістю голосів комітет підтримав цю кандидатуру.

Чому я особисто голосував за і закликав до цього колег? Я вважаю, що до кандидата на цю посаду має бути кілька вимог, насамперед людина повинна бути банкіром. Шевченко – банкір до самих кісток, він усе життя працював у банках на різних посадах, зробивши кар'єру від економіста до голови одного з найпотужніших банків країни. Це репутація, повага у банківському середовищі, яке, серед інших, рекомендувало Президенту цю кандидатуру. Це повага на зовнішніх ринках, серед міжнародних партнерів, які теж позитивно сприймають цю людину за її професіоналізм та репутацію.

Що треба зробити і чого ми вимагаємо від людини, яка обійме цю посаду? Безперечно, ми повинні зберегти все те позитивне, що було напрацьовано Національним банком за попередні роки. Ми повинні зберегти монетарну стабільність, тренд на зменшення облікової ставки Нацбанку, що спостерігається протягом останнього року, і примножити його, а також інфляційну стабільність. Ми повинні зберегти стабільність банківської системи, яка далася нашій країні дуже дорого – шляхом виведення з ринку більше ста банків.

Однак, попри все, ми повинні забезпечити кредитування, кров для нашої економіки – дешевий кредит. Національний банк має зрозуміти, що він не існує у вакуумі, що стабільність ціноутворення є головною, але не єдиною його метою, якої він не може досягати на шкоду іншим. Банк повинен шукати балансу між інтересами партнерів, суспільства, і держави.

Я хочу розвіяти міфи. Запитання, на які Шевченко дав однозначні відповіді: інфляції не буде, неконтрольованої емісії не буде, незалежність Національного банку буде збережена та примножена. Це те, що ми почули на

засіданні комітету та щойно в залі. Прошу всіх підтримати пана Шевченка Кирила Євгеновича зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Народні депутати, запишіться, будь ласка, на виступи.

Поляк Владислав Миколайович.

ПОЛЯК В.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 73, Закарпатська область, самовисуванець).* Прошу передати слово Сергію Шахову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, безумовно, банківська система – це не просто регулятор, це серце нашої держави. Протягом 28 років у нашій державі настають колапси. Головне, щоб під час правління Кирила Шевченка не було потрясінь, а, навпаки, відбулася розбудова банківської системи, відновлення довіри населення, практично кожного українця, до банків, втраченої за шість років війни. Я переконаний, що Кирило Шевченко як фаховий керівник зможе відновити майбутнє нашої держави і банківської системи, повернути довіру кожного українця.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Качура Олександр Анатолійович. Шановні колеги, після цього – виступ комітету, і переходимо до голосування за кандидата на посаду Голови Національного банку України. Запросіть народних депутатів до залу.

КАЧУРА О.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Фракція «Слуга народу». Шановні українці! Шановні громадяни, колеги! Шановний Кириле Євгеновичу! Насправді, Голова Національного банку – це одна з ключових посад в українській державі. Найперше, що повинен зробити новий Голова Національного банку України – провести аудит усіх рішень, прийнятих попередніми керівниками Національного банку України: щодо «банкопаду», щодо того, як грабувалися українські громадяни, які досі не отримали своїх депозитів. Чи відбувалося це цілеспрямовано, чи було це продуманою політикою попереднього керівника Національного банку, ви не повинні її продовжувати. Ви повинні поставити крапку в питанні роботи на чийсь інтереси.

Голова Національного банку України має керуватися виключно національними інтересами, курсовою стабільністю, обліковою ставкою, що дозволить здешевити кредитування для підприємництва. Це іпотека для українських громадян, це те, що ми обіцяли виборцям під час передвиборчої кампанії.

Я вважаю, що сьогоднішнє голосування має стати історичним. Я позитивно оцінюю кандидатуру Шевченка як людини, яка, справді, прийшла знизу. Оскільки ви маєте намір очолити регулятор, то ви знайомі з процесами в банківській установі, ви пройшли всі шаблі. Є позитивний досвід таких призначень. Ви пам'ятаєте, колись Віктор Андрійович Ющенко також прийшов з комерційного банку «Україна», став Головою Національного банку і був ефективним менеджером. Потім історія склалася інакше, але, впевнений, мало хто зможе сказати, що він був неефективним Головою Національного банку.

Кириле Євгеновичу, від імені фракції «Слуга народу» я вам бажаю успіху. Ви берете на себе дуже високу відповідальність, ви повинні це розуміти. Колег по фракції та парламенту я прошу підтримати, тому що це голосування не за кандидатуру, це голосування за стабільність української економіки. Це найголовніше, що ми повинні зробити сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. З мотивів усі виступили. Позиція комітету, і переходимо до голосування.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, ще раз повторюю вже сказане з цієї трибуни: сьогодні о 9 годині ранку комітет зібрався і підтримав кандидатуру пана Шевченка на посаду Голови Національного банку України. Щойно нам дорікали з трибуни, що ця кандидатура запропонована Президентом і не обговорювалася у фракціях. Нагадаю колегам, що насправді кандидатура пана Шевченка обговорюється в суспільстві вже кілька тижнів, безперечно, поряд з іншими кандидатурами, а також міфи, вигадані про нього. Це вже добра українська традиція: якщо немає що поганого сказати про людину, вигадайте, і в це повірять. Це фахівець, людина, яка сама себе зробила в банківському секторі. Керуючись цими мотивами, ми з колегами підтримали цю кандидатуру на посаду Голови Національного банку. Прошу підтримати наше рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, підготуйтеся, будь ласка, до голосування. Займіть свої місця. З процедури – немає такого формату. Шановні колеги, у вас були виступи від фракцій. З процедури між питаннями є або обговорення, або... (*Шум у залі*). Абсолютно вірно. Будь ласка, підготуйтеся до голосування ще раз. Готові голосувати?

Шановні колеги, відповідно до пункту 18 частини першої статті 85 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Шевченка К.Є. на посаду Голови Національного

банку України» ([№ 3857](#)) у цілому. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 332.

Рішення прийнято.

Я вас вітаю, шановний пане Голово (*Оплески*).

Покажіть по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 226, «Опозиційна платформа-За життя» – 40, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 21, «Партія «За майбутнє» – 15, «Голос» – 0, «Довіра» – 17, позафракційні – 13.

Ще раз усім дякую, шановні колеги.

Наступне питання порядку денного – проект постанови... Вибачте. Відповідно до пункту 35 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить звільнення з посади Керівника Апарату Верховної Ради України. Відповідно до статті 8 Регламенту Верховної Ради України Керівник Апарату Верховної Ради України може бути достроково звільнений з посади Верховною Радою за його особистою заявою. Керівник Апарату Верховної Ради України Штучний Вячеслав Васильович написав відповідну заяву.

Слово для виступу надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергію Віталійовичу Кальченку.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув заяву Керівника Апарату Верховної Ради України Штучного Вячеслава Васильовича про звільнення із займаної посади.

Відповідно до положень Конституції та Регламенту, щойно озвучених Головою Верховної Ради, призначення і звільнення з посади Керівника Апарату – це повноваження парламенту. Керівник може бути достроково звільнений з посади Верховною Радою за його особистою заявою чи за вмотивованою пропозицією Голови Верховної Ради або не менш як однієї третини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради. Постанова про звільнення з посади Керівника Апарату Верховної Ради України приймається відкритим поіменним голосуванням.

Комітет підтримав заяву Керівника Апарату Верховної Ради Штучного Вячеслава Васильовича, а народні депутати – члени комітету внесли на розгляд парламенту проект Постанови «Про звільнення Штучного В.В. з посади Керівника Апарату Верховної Ради України» ([№ 3850](#)). Пропонується розглянути

проект постанови і прийняти його в цілому відповідно до частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, запишіться на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти (*Шум у залі*). Можемо голосувати? Дякую. Шановні колеги, підготуйтеся, будь ласка, до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Шановні колеги, відповідно до пункту 35 частини першої статті 85 Конституції України, статті 8 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звільнення Штучного В.В. з посади Керівника Апарату Верховної Ради України» ([№ 3850](#)) у цілому. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 307.

Рішення прийнято.

Дякую, Вячеславе Васильовичу, за роботу від себе і від колег. Бажаю вам успіхів на новому напрямі діяльності (*Оплески*).

Покажіть по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 211, «Опозиційна платформа – За життя» – 34, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 15, «Партія «За майбутнє» – 14, «Голос» – 13, «Довіра» – 17, позафракційні – 3.

Ще раз дякую, шановні колеги.

Шановні колеги, виступів з мотивів не передбачено. Наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про призначення Піщанської О.С. на посаду Голови Антимонопольного комітету України» ([№ 3856](#)). Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить призначення на посаду Прем'єр-міністра України, Голови Антимонопольного комітету України. Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль 13 липня 2020 року вніс до Верховної Ради України подання про призначення Піщанської Ольги Станіславівни на посаду Голови Антимонопольного комітету України. Відповідні матеріали вам роздано.

Шановні колеги, пропонується такий порядок розгляду питання: виступ Прем'єр-міністра України – до 2 хвилин; виступ кандидата на посаду – до 3 хвилин. Далі – або запитання, або виступи. Виступи від депутатських фракцій і груп, виступи народних депутатів – 6 хвилин, позиція комітету – 2 хвилини, і голосуємо. Немає заперечень?

До слова запрошується Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль.

ШМИГАЛЬ Д.А., *Прем'єр-міністр України*. Доброго дня, шановний пане Голово! Доброго дня, шановні народні депутати! Доброго дня, шановні українці! На розгляд Верховної Ради пропонується кандидатура Піщанської Ольги Станіславівни на посаду Голови Антимонопольного комітету України. До нового очільника Антимонопольного комітету, звичайно, як і до всіх нас, висуваються вимоги насамперед щодо результативності, об'єктивності, незаангажованості у прийнятті рішень.

Фракція мала можливість познайомитися з кандидатом. Це відома людина, вона має значний досвід роботи в Антимонопольному комітеті. Прошу підтримати цю кандидатуру. Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України вношу подання про призначення Піщанської Ольги Станіславівни на посаду Голови Антимонопольного комітету України. Шановні народні депутати, прошу вас підтримати цю пропозицію.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, до слова запрошується кандидат на посаду Голови Антимонопольного комітету України Піщанська Ольга Станіславівна. Будь ласка.

ПІЩАНСЬКА О.С., *кандидат на посаду Голови Антимонопольного комітету України*. Доброго дня, шановний Голово Верховної Ради! Доброго дня, шановні народні депутати України, представники громадськості та ЗМІ! Велика честь для мене бути представленою на посаду Голови Антимонопольного комітету. За моїми плечима досвід роботи в потужному промисловому виробництві, власний бізнес. Майже 10 місяців я працюю на посаді першого заступника Голови Антимонопольного комітету України, саме тому я розумію виклики, що стоять нині перед Антимонопольним комітетом як конкурентним відомством, усвідомлюю міру відповідальності комітету за економічний розвиток України та добробут громадян.

Основними пріоритетами конкурентної політики на найближче майбутнє для себе особисто визначаю боротьбу зі зловживаннями існуючих монополій та картелів, використання інструментів зниження бар'єрів входу на ринки, припинення антиконкурентних дій органів влади, посилення інституційної спроможності комітету та реформи органу оскарження у сфері публічних закупівель.

Кілька слів про свої плани щодо удосконалення поточної діяльності комітету: сконцентрувати увагу на пріоритетних для економіки ринках, для цього ми будемо співпрацювати з органами влади, об'єднаннями підприємств і споживачів; запустити механізм ефективної співпраці з колегами з державних органів з метою мінімізації обмежень конкуренції з боку саме владних інституцій, що дасть можливість створити сприятливі умови для бізнесу і зростання авторитету України в цілому; поглиблювати міжнародне співробітництво Антимонопольного комітету, до речі, завершити вступ Антимонопольного комітету до складу Комітету ОЕСР з питань конкуренції; завершити територіальну

реформу і забезпечити належне функціонування всіх органів комітету в усіх областях і районах України.

Важливе ресурсне забезпечення України. На порядку денному стоїть також питання інформатизації державних органів влади. Щорічно Антимонопольний комітет здійснює дослідження ринків, результатом чого є дуже важлива, унікальна інформація, яка може бути корисною іншим органам влади, які займаються розвитком економіки.

Щодо законодавчих ініціатив. Завдяки спільній роботі з депутатами, з допомогою західних партнерів із ЄС та США ми вже маємо кілька законопроектів. Це законопроект про конкурентну реформу, прийняття якого дасть можливість впроваджувати механізми виявлення та припинення діяльності картелів, невідворотності покарання, запобігання монополізації ринків. Це також законопроект щодо реформування органу оскаржень, щодо...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп. Кандидате, ви вже можете зайняти своє місце.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Ростислав Миколайович.
Ар'єв Володимир Ігорович.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Знаєте, шановні колеги, мені стало трошки образливо за Євгена Кошового з «95 кварталу»: йому рік не можуть знайти посаду! Та що ж таке відбувається врешті-решт? Він чим завинив перед Президентом Зеленським? Це ж його друг, вічний партнер по інтермедіях, на роялі, може, з іншим, але майже разом грали. Уже весь «95 квартал» перейшов на Банкову, 11, яка й сама стала «95 кварталом», судячи з того, що звідти виходить: то Луцька область з'явиться, то Литву з Латвією переплутають, то Словаччину зі Словенією. Можливо, справді, «какая разница»?

У Верховній Раді щонайменше п'ятеро з «95 кварталу» і ще купа «кавеенщиків». І що в результаті? В результаті ми отримуємо законопроекти, норми та статті яких суперечать одна одній. Як в останньому щодо грального бізнесу – в одному законопроекті дві протилежні норми. Тому що призначають людей не за професійні якості, а за принципом особистої відданості. Наразі така само ситуація. Зеленський обіцяв, що кумівства не буде, відосик записав і,

справді, виконав обіцянку: кумів не призначав, призначав друзів, а тепер – сусідку або сестру сусідки.

Чим відома ця кандидатка? Ще рік тому вона очолювала товариство з обмеженою відповідальністю, а тепер – на рівень Голови Антимонопольного комітету. Уявляєте, які важливі питання порушуються на цьому рівні, які рішення приймаються? Для цього потрібно мати знання, а не бути студенткою.

Повторюю: ми призначаємо друзів, сусідів Зеленського, людей не фахових, а залежних і слухняних. Саме тому українська економіка летить у прірву, фінансова система майже зруйнована, а в бюджеті – дірка розміром із дурість, яку часто несе зі своєї сцени «95 квартал». Уся країна перетворюється на комічну державу, з якої вже сміються у світі.

Може, припинимо це і нарешті покажемо, що Верховна Рада не буде виконувати забаганки Зеленського – призначати сусідів і друзів дитинства, а нарешті покаже свою силу і скаже Президенту «ні», якщо він сам не може визначитися, чого хоче?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, Антимонопольний комітет – один із найважливіших органів у країні, від якого залежать тарифи для населення, ціни в магазинах, рівень конкуренції в нашій країні. Без перебільшення, Голова Антимонопольного комітету може змінити більшість з того, що негативно впливає на економіку. Без перебільшення, Голова Антимонопольного комітету – людина, від якої залежить, у який бік рухатиметься наша економіка: в бік олігархії та монополії, які розвиватимуться, здираючи з людей останні гроші, закриваючи ринки, порушуючи всі зовнішні та внутрішні зобов'язання України, чи в бік конкуренції, щоб кожен громадянин міг створити власний бізнес, розвивати його, заробляти достойні гроші, не маючи жодного бар'єру від держави. Усе це залежить від того, наскільки Антимонопольний комітет є незалежною інституцією.

Головне запитання до кандидата: наскільки вона незалежна, особливо від Президента, чи зможе сказати «ні», коли проситимуть не розглядати певні справи щодо монополістів, наприклад в енергетиці, чи зможе сказати «ні» під час розгляду певних питань щодо дистрибуції деяких підакцизних товарів, питань щодо державної підтримки. Відповіді на них ми поки що не маємо.

Маємо лише чутки, біографію і сумніви щодо незалежності кандидата. На жаль, ми не бачимо можливості швидкого розгляду у Верховній Раді питань про примусовий розподіл монополій, змін щодо запровадження персональної відповідальності людей, які створюють картелі, а бачимо лише зміну одних прізвищ з минулої влади на інших – своїх земляків, сподіваюся, хоча б професійних людей.

Фракція «Голос» не підтримає цю кандидатуру. Це питання коаліції. Ми лише сподіваємося, що на цьому ваш напад на незалежні інституції в цьому році закінчиться, хоча маємо сумніви і щодо цього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абдулін.

Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановні колеги, зараз відбудеться історичне голосування, бо інституція, очільника якої ми обираємо, – це ключова інституція в державі, яка визначає, чи в країні продовжать правити монополії, залишатимуться безправними підприємці, не буде конкуренції, ціни на бензин та скраплений газ підвищуватимуться, навіть якщо падають світові ринки, чи це буде країна, в якій нарешті почне діяти антитрастове законодавство, чи й надалі країна залишатиметься ізгоєм, а політика кумівства визначатиме, кому на якій посаді бути і як вирішувати питання стосовно монополістів. Ми зараз будемо визначатися, чи продовжиться політика потакання великим монополіям, коли громадянин – це ніхто.

Я думаю, що кандидатка пана Зеленського, на жаль, не зможе справитися з покладеними на неї обов'язками з кількох причин. Насамперед тому, що Антимонопольний комітет повинен бути реально незалежним органом, якому не може вказувати той, хто пов'язаний родинними зв'язками з Офісом Президента. Кум кумі не може наказувати, що робити. Це повинен бути орган, що не боїтиметься навідмаш ставити на місце монополістів, які диктують умови, націнку на енергоресурси, ціни на будь-які товари, тому що наша країна в цьому питанні стала ізгоєм.

Саме тому фракція «Батьківщина», виступаючи категорично проти продовження політики кумівства, голосуватиме «проти». Ми закликаємо зал розібратися, які ж обов'язки покладаються на Антимонопольний комітет. Це має бути орган, який зможе створити конкурентне середовище в державі. Фракція «Батьківщина» вважає, що на сьогодні ця кандидатура не відповідає таким вимогам. Невже ви не бачите, що твориться на всіх ринках України, де повинен бути реальний контроль, має діяти антитрастове законодавство? На жаль, ми не маємо можливості змінити ситуацію на краще з такою кандидатурою. Тому фракція «Батьківщина» голосуватиме «проти».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, сьогодні багато сказано. Давайте опустимося на землю і звернемо увагу на цю величезну посаду і орган, який може регулювати ціни. Всі знають позицію мою

та моєї команди. Була б моя воля, я повернув би монополії в державу – газ, електроенергію, воду, транспорт, щоб була нормальна державна регуляція замість викручування рук підприємцям. На жаль, поки що в нашій державі такого немає, тому величезна відповідальність покладається на Голову Антимонопольного комітету.

Давайте подивимося, що відбувається на ринку продуктів харчування. Чому картопля везеться з Єгипту? Чому м'ясо везеться з Бразилії? Чому люди в нашій державі голодують? Чому простий селянин має вирощувати продукцію за 4 тисячі гривень, а продавати змушений за 2 тисячі 800 гривень? Чому молоко в селян купують по 3 гривні 50 копійок – 4 гривні, а в магазинах продають по 40 гривень за літр? Хто регулює ціни? Чому щороку зростають ціни на хліб, масло та інші продукти харчування на 20 відсотків і більше? Чому люди сплачують тарифи в 10 разів дорожчі?

Усі критикують і кажуть: декомунізація. Коли я був малий і щасливий, ми платили 2 копійки за газ, 2 копійки за воду, 2 копійки за електроенергію. Тепер люди платять 90 копійок за кіловат, незважаючи на те, що зовнішня електроенергія коштує 2,62 гривні – у чотири рази дорожче для шкіл, дитячих садочків, державних закладів. Наприклад, для Верховної Ради. Це має регулювати Антимонопольний комітет.

Великий тягар та відповідальність покладається на ваші плечі. Чи буде законність у нашій державі, чи олігархи продовжуватимуть викручувати руки простому українцю? Чи повернеться держава звичайним людям відповідно до статті 5 Конституції? Влада належить виключно народу України.

Ми обов'язково підтримаємо вашу кандидатуру, але, будь ласка, виконуйте належно свої обов'язки, відповідно до закону, і не дивіться на Президента або на парламент.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лубінець Дмитро Валерійович.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! Депутатська група «Партія «За майбутнє» не буде голосувати і підтримувати даного кандидата. Чому? Антимонопольний комітет України – це найвищий державний орган зі спеціальним статусом, який повинен забезпечити державний захист у сфері конкуренції. Чи відбуватиметься так? Звертаюся до кандидата: пані Ольго... Пані Ольго! Бачите, кандидат навіть не може знайти часу і послухати народних депутатів, які виступають.

Пані Ольго, я втретє звертаюся до вас: чому ви не знайшли можливості й часу зустрітися з усіма фракціями і депутатськими групами? Як можна

презентувати свою програму, свою команду, своє бачення за 3 хвилини? Я вас дуже уважно слухав. За 3 хвилини склалося враження, що ми чуємо гарні політичні гасла, а де програма? Як можна за це голосувати? Як можна голосувати насамперед за незалежного керівника? Чому з однією фракцією ви знайшли можливість зустрітися, а з рештою ні? Казати про незалежність ми, на жаль, не можемо, і підтримувати вашу кандидатуру також.

Чи є в Україні картельні змови, пані Ольго? Я вам наведу приклад. В Україні визначилася така тенденція: світові ціни на нафту ростуть – ціни на пальне на українських АЗС ростуть; світові ціни на нафту падають – ціни на пальне на українських АЗС ростуть або стоять на місці. Це прямий приклад картельних змов. Чи повинен втручатися в таку ситуацію Антимонопольний комітет України? Безумовно. Чи будете ви це робити? Ми дуже хотіли від вас це почути, але, на жаль, не почули.

Шановні народні депутати та громадяни України! Ми вкотре закликаємо всіх і особливо шановну президію під час розгляду кандидатур на будь-які посади: насамперед ми повинні ознайомитися з програмою, командою, особисто з кандидатом, за якого народні депутати голосуватимуть. Це перше.

Друге. Вкотре звертаюся до народних депутатів: коли ми припинимо цю ганебну практику звільняти керівників без звіту? Це залежить насамперед від українського парламенту. Де колишній керівник Антимонопольного комітету України? Він тут був? Ми почули його звіт? Ні. Нагадаю, що пані Ольга, як я зрозумів, працювала в його команді, була заступником. Зважаючи на таке ставлення до парламенту, ми розглядаємо їх як команду, яка залишається працювати в Антимонопольному комітеті України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, дуже символічно, що в 30 річницю прийняття Декларації про державний суверенітет України ми розглядаємо таке важливе й актуальне питання щодо монополій. Ми дуже добре розуміємо, що в країні немає Антимонопольного комітету, а є влада олігархів та монополістів, які контролюють ціни майже на все. Ми бачили це в період пандемії, коли ціни на маски, дезінфектори, захисні костюми були найвищими у світі. Ми добре усвідомлюємо тарифну політику. На сьогодні тарифи в нашій країні також майже найвищі в світі. Коли ціни на газ впали на світових ринках майже утричі, в Україні вони залишаються такими само, а з 1 вересня планується підвищення цін на електроенергію.

Шановні колеги, у нас є два шляхи. Це шлях боротьби з монополіями, олігархами та підтримка ринку і конкуренції. Тільки це приведе в Україну реальні інвестиції. Боротьба з монополіями та захист малого підприємництва,

українського інвестора, підтримка людей, які створюють робочі місця в Україні – це сигнал усьому світу, що в нашій країні є реальний ринок, реальні права власності, реальні права людей інвестувати у свою країну. Тільки після цього до нас можуть прийти великі іноземні інвестиції.

Якщо ви використаєте цей шанс і зможете зламати хребет монополії, яку відбудували в Україні за 30 років, олігархату, який тримає Україну в заручниках цінової політики, тоді ми зможемо побудувати країну, в якій люди матимуть шанс отримувати реальні послуги, реальну роботу і реальні конкурентні ціни. Нагадую, що мета державного органу, Антимонопольного комітету, – забезпечення державного захисту конкуренції підприємницької діяльності. Ми утримаємося від голосування, але вам хочемо побажати стати на сторожі реальної боротьби з монополіями та кланами в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А. Фракція «Слуга народу». Шановні українські громадяни! Шановні колеги! Шановна Ольго Станіславівно! Сьогодні ми розглядаємо питання про те, щоб ви отримали крісло Голови Антимонопольного комітету, але хочу вам сказати, що це крісло електричне. Ви в минулому працювали інженером у проектно-конструкторському бюро. Вам треба буде фактично з нуля створити Антимонопольний комітет України, тому що в нас історично так склалося, що ніколи не було Антимонопольного комітету. У нас був монопольний комітет, який сприяв створенню в Україні великих корпорацій, монополій.

Першим вашим кроком буде боротьба насамперед з монополіями олігархів. Ми бачимо, що відбувається на ринку корисних копалин, що відбувається під час змови ритейлерів. Яскравий приклад – під час пандемії коронавірусу аптечні мережі домовилися і узгодили ціни на товари першої необхідності. Медичні маски в країні, де пенсія 1600 гривень, коштували 2 тисячі гривень.

Ми вітаємо ваші перші кроки на посаді виконуючого обов'язки Голови Антимонопольного комітету. Розпочалося провадження щодо ритейлерів. Ми знаємо також про історичну подію стосовно тютюнового монополіста, на якого відкрито провадження і арештовано рахунки. Такого раніше ніколи не було, отже, у вас, справді, є політична воля і сила. Ви будете першою жінкою на посаді Голови Антимонопольного комітету. Не кожен чоловік має вашу хоробрість, щоб боротися з монополіями.

Ми вітаємо вас на цій посаді, будемо контролювати вашу діяльність, вимагати, щоб уже до кінця року, як ми й говорили на засіданні фракції, було побороно тютюнову монополію, мафію виробників, припинено картельну змову, сплачувалися податки до державного бюджету. Це залежатиме від вас.

Я прошу підтримати кандидатуру Ольги Станіславівни Піщанської на посаду Голови Антимонопольного комітету. Я хочу, щоб у нашій країні не було

монополій. Давайте зробимо так, щоб був створений справжній Антимонопольний комітет і був мужній голова такого комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Потрібні виступи народних депутатів чи можемо голосувати? Позиція комітету, і переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановний Голово! З пані Ольгою ми знайомі не перший день. Починаючи з минулого року, ми досить активно співпрацювали під час законотворчої роботи, реформування Антимонопольного комітету. Маємо спільні підходи, способи й пріоритети щодо цієї надзвичайно важливої інституції.

Уже було сказано, що Україна обтяжена монополіями в енергетиці, транспорті, зокрема авіалініях, добривах, тютюні, рітейлі. Усе це виклики, на які належить реагувати не лише парламенту своїми законопроектами, а й органу, який є одним з найбільш критичних незалежних регуляторів країни. За результатами співпраці ми маємо довіру й розуміння того, що саме Ольга Піщанська здатна зробити це разом з народними депутатами, парламентом з допомогою нашої великої команди.

Комітет, заслухавши на своєму засіданні звіт пані Піщанської вже в якості виконуючого обов'язки Голови Антимонопольного комітету та маючи нагоду поставити їй необхідні запитання, дійшов висновку і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України відповідно пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України призначити Піщанську Ольгу Станіславівну на посаду Голови Антимонопольного комітету України. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, підготуйтеся до голосування, займіть свої місця.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Піщанської О.С. на посаду Голови Антимонопольного комітету України» ([№ 3856](#)) у цілому. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято. Вітаю із призначенням.

Покажіть по фракціях і групах (*Шум у залі*).

Шановні колеги, до перерви залишається 6 хвилин. Чи варто розпочинати розгляд наступного питання? Я пропоную оголосити перерву і почати роботу

о 12.30. Прошу голів депутатських фракцій і груп зібратися в моєму кабінеті на 15 хвилин, щоб обговорити питання порядку денного.

Дякую всім.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Постанови «Про призначення Уруського О.С. віце-прем'єр-міністром України – міністром з питань стратегічних галузей промисловості України» ([№ 3842](#)). Відповідно до статей 83, 85, 114 Конституції України за пропозицією депутатської фракції політичної партії «Слуга народу», до складу якої входить більшість народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради України і яка має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль вніс до Верховної Ради подання про призначення Уруського Олега Семеновича віце-прем'єр-міністром України – міністром з питань стратегічних галузей промисловості України. Пропонується такий само порядок розгляду, як і під час призначення Голови Антимонопольного комітету. Немає заперечень?

До слова запрошується Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль.

ШМИГАЛЬ Д.А. Шановна президіє! Пані і панове народні депутати! Шановні українці! Як уже було сказано, Україна потребує особливого погляду, особливої опіки для галузей промисловості, для стратегічного розвитку промислового сектору, тому, звісно, ми говорили про створення нового міністерства. Новий міністр має перебувати у статусі віце-прем'єр-міністра, мати не лише закріплену відповідальність, а й відповідні повноваження і статус представництва, щоб розвивати промисловість і оборонно-промисловий комплекс України.

Статус віце-прем'єр-міністра для нового міністра дуже чітко вказуватиме на пріоритети уряду. Ми розуміємо, що стратегічним галузям вітчизняної промисловості потрібні нове бачення, нові підходи. Україна має стати майданчиком для нових технологій. Сьогодні на розгляд Верховної Ради пропонується кандидатура Олега Семеновича Уруського на посаду віце-прем'єр-міністра України – міністра з питань стратегічних галузей промисловості України.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 та частини четвертої статті 114 Конституції України за пропозицією депутатської фракції політичної партії «Слуга народу», яка згідно з частиною десятою статті 83 Конституції України має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України дев'ятого скликання, вношу подання про призначення Уруського Олега

Семеновича віце-прем'єр-міністром України – міністром з питань стратегічних галузей промисловості України. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. До слова запрошується кандидат на посаду віце-прем'єр-міністра України Урусський Олег Семенович.

УРУСЬКИЙ О.С., кандидат на посаду віце-прем'єр-міністра України. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Насамперед хочу привітати всіх зі святом – 30 річницею прийняття Декларації про державний суверенітет України. Мені здається, дуже символічно, що саме сьогодні Верховна Рада розглядає це питання. Звичайно, воно кадрове, але я вважаю, що це, в першу чергу, питання повернення боргів, які наша промисловість отримала внаслідок прийняття певних управлінських рішень багато років тому. Підприємства всіх галузей промисловості було відправлено у вільне плавання. Якщо приватний бізнес завдяки тому, що мав можливість унормувати менеджмент, ще якось міг триматися на плаву, то підприємства оборонно-промислового комплексу, машинобудування залишилися переважно в державні власності.

Я не хочу зупинятися детально на нинішній ситуації, народні депутати добре володіють інформацією, в якому стані знаходяться галузі вітчизняної промисловості. Найпершим завданням бачу налагодження системи, щоб ми позбулися того хаосу, в якому перебуває промисловість. Уряд планує робити це у співпраці з партнерами – Федерацією роботодавців України, Українським союзом промисловців і підприємців, профспілками, Українською асоціацією підприємств легкої промисловості, Асоціацією української оборонної промисловості, Лігою оборонних підприємств України, з якими дуже багато напрацювань, які треба буде спільно впроваджувати. Часу на це дуже мало. Я сподіваюся на плідну співпрацю з депутатським корпусом, тому що тільки разом ми зможемо вийти з тієї кризової ситуації, в яку потрапила наша промисловість.

Свідчення відсутності системного підходу. Наприклад, проаналізуємо, яким чином відбувається управління в оборонно-промисловому комплексі. Закон «Про особливості управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі» реально потребує змін. Я хочу ще раз нагадати народним депутатам, що сьогодні принциповий момент, щоб повернутися обличчям до вітчизняної промисловості і, як написано в Указі Президента «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», забезпечити всеосяжну індустріалізацію нашої країни.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Сідайте, будь ласка.

Можемо голосувати? Запишіться, будь ласка, на виступи від депутатських фракцій і груп (*Шум у залі*). Я тільки за, я вас цілковито підтримую, Олександр Рафкатовичу. Можемо надати слово фракції, яка хоче виступити, і перейти

до голосування. Немає заперечення? Лише «Європейська солідарність» і «Голос» наполягають. Бачу: «Довіра».

Лопушанський.

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 125, Львівська область, самовисуванець). Прошу передати слово Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сюмар Вікторія Петрівна.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Ви знаєте, я почитала темники «Слуги народу», в яких написано, що на долю монобільшості припали найскладніші часи в історії України. Мене ця фраза вразила, якщо чесно. Я хочу вам сказати, що найскладніші часи української історії припали на 2013-2014 роки, коли Росія анексувала український Крим і пішла війною на український Донбас. Я хочу нагадати вам, в якому стані була українська армія, всі про це забули. Шість років минуло, і ніхто не згадує. Ви ж там були, напевно. Тут же є люди, які були в 2014 році в армії?

Ви туди «броніки» возили, скажіть мені? Ви хлопців бачили, які були там, даруйте, в резинових капцях? Чудово, ми це робили, і ви це робили, і супер, що робили! І прилади нічного бачення возили. Ви добре знаєте, що не було нічого, і армію нам довелося відроджувати з нуля. Коли я чую, що, виявляється, армія, віра і мова – це гасло, бо нам більше нічого пообіцяти... Друзі, та ми це зробили, весь український народ робив усе, щоб армія з'явилася.

Сьогодні від вас, пане кандидате, безпосередньо залежить, чи буде ця армія розвиватися і будуватися. Уперше за шість років «Укроборонпром» фактично доведено до банкрутства, звільнено 5 тисяч працівників оборонного комплексу. Це сьомий рік російсько-української війни, і це, колеги, наша з вами відповідальність.

Ви знаєте, скільки працюючих підприємств залишилося в «Укроборонпромі» – 15 зі 100. Ви, взагалі, знаєте, що таке «Вільха»? Це не дерево. Ну, дерево також. Це навіть не «корабельная сосна». Це український ракетний комплекс, виготовлений на основі системи «Смерч» за повним циклом виробництва. Ви знаєте, скільки вартувало це зробити? Ви знаєте, що проти цього були всі – росіяни, турки, бо ніхто не хоче, щоб у нас була сильна армія, але ми мусимо її створити. Ви знаєте, що таке «Нептун»? Не античний бог. Це теж українська зброя, яка може знищити ворожий корабель у 5 тисяч тонн.

Якщо ми хочемо захистити свою країну, нам не треба вдивлятися в очі Путіна і шукати там мир. Нам треба будувати свою армію. Я сподіваюся, що кандидат на цю посаду мене почув.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рудик Сергій Ярославович.

РУДИК С.Я. Прошу передати слово Тарасу Батенку.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановні претенденти! Ви знаєте, демократія – це процедура. У нас немає ілюзій щодо спроможності цього уряду поліпшити стан економіки, підняти промисловість, зокрема, стратегічні підприємства. Ми це бачимо з даних статистики. Кожен громадянин України відчуває на своїх кишнях, як ми боремося з коронавірусом, як ми ефективно піднімаємо галузі економіки.

Ми не маємо ілюзій щодо спроможності й бажання цього уряду спілкуватися з парламентом, крім монобільшості. Я не відповідатиму за монобільшість, тому що ми до неї не належимо, але ми відчуваємо небажання прислухатися до порад інших фракцій і депутатських груп, зокрема депутатської групи «Партія «За майбутнє», до складу якої входять виключно депутати-мажоритарники, які обиралися в мажоритарних округах.

Запитання до уряду в цілому і до кандидата на посаду віце-прем'єр-міністра – міністра з питань стратегічних галузей промисловості України. Ви ж маєте повагу до парламенту як єдиного органу законодавчої влади України? Ми з вами в парламентсько-президентській країні, де ключовою має бути позиція парламенту, потім – уряду. Невже так важко зніціювати зустрічі з представниками депутатських фракцій і груп, крім монобільшості, яка не має 226 голосів з більшості питань, що голосуються в залі? Ви ж хочете, щоб ми брали спільну відповідальність за стан економіки і промисловості.

У мене запитання стосовно кандидата, яке я читаю в засобах масової інформації, яке мені ставлять колеги. Попри всю повагу до кандидата, я хочу почути про те, що з квітня 2020 року він – директор інженерної компанії «Прогрестех-Україна». У ЗМІ є інформація, що компанія «Прогрестех-Україна» має російських бенефіціарів. Зокрема, вказується, що офіційним кінцевим бенефіціаром компанії «Прогрестех-Україна» є академік військових наук Росії Володимир Кульчицький – заслужений працівник транспорту Російської Федерації, засновник та голова ради директорів групи компаній «Прогрестех» – відомої інженерно-сервісної структури в галузі авіабудівництва та технологій аеропортів з головним офісом у Москві.

Підтвердіть або спростуйте, бо через те, що ми не спілкуємося, а ви не хочете чути депутатські фракції і групи, виникають такі питання. Потім Прем'єр-міністр каже: я *Telegram*-каналів не читаю. Або ви чуєте парламент, або ми голосуємо проти. В даному разі депутатська група «Партія «За майбутнє» не підтримуватиме вашу кандидатуру.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. «Опозиційна платформа – За життя». Дякую, шановний пане Голово. Шановні народні депутати України! Приблизно рік тому, коли формували новий склад Кабінету Міністрів України і представляли програму уряду, я звернув увагу парламенту і Кабінету Міністрів на те, що немає навіть згадки про промислове виробництво. Взагалі було відсутнє таке поняття, як «промисловість» у програмі уряду рік тому.

Що ми маємо? Мінус 8,7 відсотка – падіння промислового виробництва. Це більше ніж суттєвий показник по відношенню до минулого періоду. Ми маємо вже цього року мінус 11 відсотків – падіння машинобудування і виробництва обладнання, це продукція з високою доданою вартістю. Якщо ми говоримо про експорт товарів, то менше 10 відсотків у загальній товарній структурі експорту приходиться лише на машини, обладнання, іншу промислову продукцію. Сільськогосподарська сировина і руди – 74,5 відсотка. Ось чому таке важливе на сьогодні питання промислової політики. «Промисловість 4.0», «Індустрія 4.0» та модернізація вітчизняної промисловості.

Призначення віце-прем'єр-міністра на такий важливий напрям – це, звичайно, добре, але хочу повернути вас у 2012-2013 роки, звідки виникла проблема промислового виробництва або взагалі деіндустріалізації країни. Вона виникла з неправильного вибору вектора економічної інтеграції. Ми обнулили промисловий потенціал України, коли розірвали зону вільної торгівлі з країнами СНД. Кілька днів тому ми говорили про «Південмаш», «Антонов», інші підприємства, які нині перебувають у стані банкрутства, ледве виживають. А це високотехнологічне виробництво – ракетобудування, авіабудування, суднобудування, приладобудування. Усе це ми втратили, коли розірвали економічні зв'язки з країнами СНД.

Якщо ми говоримо про відновлення промислового і високотехнологічного потенціалу країни, ми маємо почути і побачити чіткий концепт від нинішньої влади щодо відновлення і приєднання чи повернення України до зони вільної торгівлі з країнами СНД, до поглиблення інтеграції з країнами Євразійського економічного союзу. Це серйозний промисловий імпульс для національної економіки. Щоб ви зрозуміли, як це насправді відбувається: якщо у промислових підприємств немає ринків збуту, це означає, що їм не потрібно виробляти свою промислову продукцію, а якщо не потрібно виробляти, це означає, що не треба платити людям заробітну плату, їх можна просто звільнити.

Повторюю: наша партія вимагає чіткого зовнішньоекономічного курсу як такого, який є фундаментальною основою промислової політики та індустріалізації країни на новій технологічній основі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Василів.

ВАСИЛІВ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 164, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Гео Леросі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гео Лерос.

ЛЕРОС Г.Б., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! Кандидатура пана Уруського – це яскравий приклад того, як Офіс Президента «ставить раком» весь парламент. Пан Шмигаль вніс до Верховної Ради подання про призначення цього кандидата у п'ятницю, але потім відкликав, бо в цьому документі зазначалося, що відбулося засідання фракції, а засідання фракції не відбулося. Що це означає? Що пан Шмигаль підробив документ. Потім він це зрозумів і відкликав подання.

Я закликаю вас не підтримувати цю кандидатуру, тиснути жовту або червону кнопку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Устінова Олександра Юріївна.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, ми за кілька хвилин будемо голосувати за призначення віце-прем'єр-міністра – міністра з питань стратегічних галузей промисловості. Ви знаєте, я дуже уважно слухала його промову. Мені дуже сподобалися слова «системний підхід». Я хочу вам сказати, що в цієї людини, справді, є системний підхід – системний підхід до дерибану.

У 2014 році через місяць після призначення головою наглядової ради Київського заводу «Радар», що входив до Державного концерну «Укроборонпром», він одразу погодив, що 10 гектарів землі в центрі Києва біля Палацу «Україна» віддали приватній компанії під забудову на умовах, що держава отримає 1,5 відсотка квартир. У Києві менше ніж за 8-10 відсотків ніхто з вами навіть говорити не буде. Мені цікаво, чому держава в особі керівника державного підприємства зробила такий щедрий подарунок одному із забудовників. До речі, по цьому кейсу відкрито кримінальне провадження в Національному антикорупційному бюро. Якщо ви хочете мати міністра, який займатиметься стратегічною промисловістю, то подумайте, чи потрібно голосувати за фігуранта кримінального провадження в Національному антикорупційному бюро щодо дерибану землі в центрі столиці.

Після цього дерибану пан Урусський працював у Державному космічному агентстві. Здогадайтеся, що там відбулося. Теж дерибан. Було повністю розкрадено Київський радіозавод, який збанкрутував. І саме Державне космічне агентство, яким керував пан Урусський, давало дозволи на відчуження майна цього підприємства, після чого воно збанкрутувало.

Якщо ми говоримо про стратегічні об'єкти і стратегічну промисловість, то ця людина точно допоможе їх «стратегічно» роздерибанити. Якщо ви не хочете брати в цьому участі, то тисніть жовті або червоні кнопки. Я дуже вас прошу: перестаньте приводити сюди корупціонерів і дерибанщиків, яких ви потім призначаєте в уряд. Знайдіть людей, не пов'язаних з корупцією, які не є фігурантами справ у НАБУ. Ми прийшли сюди змінювати країну, а не додерибанювати її. Подумайте, як ви будете голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шахов Сергій Володимирович від групи «Довіра», позиція комітету, і переходимо до голосування.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, для того, щоб лікувати хворобу, треба правильно поставити діагноз. Не за один рік правління монобільшості і не за шість років війни руйнувалася промисловість нашої держави. Пане кандидате, від групи «Довіра», від усього Донбасу, від усієї України ми звертаємося до вас з проханням негайно здійснити аудит усіх приватизованих підприємств – тих, що працювали, і тих, що зруйновані.

На Донбасі затоплені шахти. Хто їх затоплював? У Лисичанську зруйновано Лисичанський содовий завод, який працював 250 років, «Мехстекло», Лисичанський завод гумових технічних виробів, усі промислові стратегічні підприємства Оборонпрому. Всі знають, що Донбас – це колиска промисловості, індустріальна база, яка, справді, годувала Україну. Нині не тільки війна руйнує Донбас, а й чиновники, політики, ті, які «прихватували» всі підприємства, наживалися на вирізання металобрухту, вбиваючи нашу економіку.

Ваша перша подорож повинна бути до Луганщини та Донеччини. Поспілкуйтеся з депутатами-мажоритарниками. Я особисто повезу вас на ті підприємства, де можна знімати фільми жаху. Люди плачуть отакими сльозами, а вдіяти нічого не можуть, тому що силові структури нічого не роблять. Коли буде здійснено аудит, зроблено висновок, що наша держава зруйнована вандальським шляхом, буде висновок, хто відповідатиме за її занепад.

Ми четверта країна у світі за багатством, а її бідні громадяни голодують і виїжджають, щоб бути рабами в чужих державах. Треба відновити промислову політику. Промисловість має наповнювати державний бюджет, з якого Україна фінансуватиме армію, люди будуть нагодовані, школи, дитячі садочки будуть у нормальному стані. Треба зробити все для того, щоб будувати Україну, а не руйнувати її. Зрадники всередині України, а не лише зовні, треба показати їхні обличчя – обличчя тих, хто керує державними підприємствами, такими, як

«Зоря», нафтопереробними підприємствами. Чому наживаються негідники, які навіть у цьому парламенті знаходяться?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу, будь ласка. Останній виступ – комітету? Можемо голосувати?

Слово комітету – 2 хвилини, і переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

НАТАЛУХА Д.А. Колеги, мої вітання! Ми, справді, мали можливість розглянути на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку кандидатуру Олега Семеновича Урського. Ми спілкувалися, ставили запитання, з'ясували позиції та під час обговорення прийняли рішення рекомендувати Верховній Раді визначитися шляхом голосування. Прошу визначитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, готові голосувати? Займіть, будь ласка, свої місця.

Відповідно до статей 85, 114 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Урського О.С. віце-прем'єр-міністром України – міністром з питань стратегічних галузей промисловості України» ([№ 3842](#)) у цілому. Готові голосувати? (*Шум у залі*). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято. Вітаю!

Покажіть по фракціях і групах.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується віце-прем'єр-міністр України – міністр з питань стратегічних галузей промисловості України Урський Олег Семенович.

УРУСЬКИЙ О.С., *віце-прем'єр-міністр України – міністр з питань стратегічних галузей промисловості України.* Я, Урський Олег Семенович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю вас!

Шановні колеги, переходимо до наступних питань порядку денного. Є пропозиція від фракцій, поки ми не перейшли до Виборчого кодексу, включити до порядку денного законопроекти [№ 3760](#) та [№ 3807](#), скоротити строки і без обговорення проголосувати законопроект [№ 3640](#) про іпотеку. Немає заперечень? Просто, щоб ми коли будемо заходити... *(Шум у залі)*. Я поставлю на голосування два питання, а потім... Шановні колеги! *(Шум у залі)*. Немає рішення комітету? В редакції комітету? Я надам слово голові комітету. З урахуванням пропозицій комітету. Потім – Виборчий кодекс... *(Шум у залі)*.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про державну підтримку інвестиційних проектів зі значними інвестиціями» ([№ 3760](#)). Потрібно 226 голосів.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Пропонується скоротити строки внесення альтернативних законопроектів до дати проведення позачергового пленарного засідання 16 липня 2020 року. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – також включення до порядку денного та скорочення строків розгляду. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо належного фінансового забезпечення відновлення інституту фахівців із соціальної роботи для виявлення і супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах» ([№ 3807](#)).

Ставлю на голосування пропозицію включити це питання до порядку денного сесії. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про визнання законопроекту [№ 3807](#) невідкладним та скорочення наполовину строків внесення альтернативних законопроектів. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – законопроект [№ 3640](#) з пропозиціями комітету. Ми повинні включити його до порядку денного сесії. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо мораторію на стягнення

майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті» (№ 3640). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 336.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 316.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту за основу та в цілому. Ставлю спочатку... Ну, як ні? То ми не проголосуємо його, якщо ні (*Шум у залі*). А навіщо було приймати, розпочинати розгляд цього законопроекту? У редакції комітету.

Надаю слово голові комітету Гетманцеву. Шановні колеги, повторюю: якщо ми не проголосуємо, це буде «фільчина грамота». Вибачте, але ми або голосуємо, або не варто було зовсім про це говорити. Позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, вчора на засіданні комітету ми розглянули цей законопроект. Він стосується проблем так званих валютних позичальників. Це люди, які взяли кредити у валюті, розраховуючи на стабільність гривні, яку держава не забезпечила. На сьогодні маємо дуже складну ситуацію, коли мораторій на стягнення заборгованості завершується у жовтні, і люди фактично опиняться на вулиці. Держава не змогла надати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Даниле Олександровичу, вибачте, що перебиваю. Це ж не політична промова. Рішення комітету зачитайте, будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Зачитую рішення комітету. Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо мораторію на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті» (№ 3640), внесений народним депутатом Дубінським, прийняти за основу та в цілому з урахуванням такої пропозиції комітету: абзац другий підпункту 2 пункту 1 розділу I законопроекту викласти в такій редакції: «Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування та втрачає чинність з 1 січня 2022 року». Прошу підтримати.

Дякую. (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, голосуємо щодо прийняття за основу, потім – у цілому.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо мораторію на

стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті» ([№ 3640](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 349.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо мораторію на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті» ([№ 3640](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 349.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую (*Оплески*).

Шановні колеги, переходимо до важливого питання сьогоднішнього порядку денного – внесення змін до Виборчого кодексу. Почекайте, Аліно Леонідівно. Я зараз розповім про домовленості, яких було досягнуто на нараді (*Шум у залі*). Шановні колеги! Несторе Івановичу!

Шановні колеги, щоб потім не було запитань. Ми домовилися з керівниками депутатських фракцій і груп про процедуру розгляду законопроекту, тому що внесено майже 4 тисячі поправок, розглянути їх за той час, що залишився, нереально. Кожна фракція і депутатська група матиме 3 хвилини на виступ. Від кожної фракції і депутатської групи до 15 поправок можна буде поставити на голосування щодо врахування або підтвердження.

Наступне. Залишаються три блоки, які ми будемо голосувати окремо наприкінці. Вони стосуються так званого квотного принципу. Будемо ставити на голосування поправки щодо змін у виборчому списку – про 5, 25 і 50 відсотків. Голосувати їх будемо таким чином: спочатку голосуємо щодо 5 відсотків, якщо поправка набере 226 голосів, дві інші пропозиції не ставитимуться на голосування. Потім голосуємо поправку щодо 25 відсотків, якщо вона набере 226 голосів, наступна не ставитиметься на голосування. Потім – щодо 50 відсотків (*Шум у залі*). Якщо поправка щодо 25 відсотків набере 226 голосів, більше не голосуємо.

Щодо виборів за пропорційною системою. Шановні колеги, щоб потім не перепитували. Вадиме Владиславовичу, вибачте (*Шуму залі*). Шановні колеги, якщо вам не цікаво, можемо ставити як завгодно.

5 тисяч, 10 тисяч, 15 тисяч і 35 тисяч, так само будемо голосувати від меншого до більшого показника, поки не наберемо 226 голосів. Якщо набираються голоси під час одного з голосувань, більше не голосуємо.

Наступне питання щодо виборчого бюлетеня будемо голосувати окремо. Я все правильно сказав, шановні керівники депутатських фракцій та груп?

Питання застави порушать шановні колеги з «Європейської Солідарності», Руслан Петрович Князевич. Усе правильно? Немає зауважень?

Переходимо до роботи. Запишіться, будь ласка, на виступи від депутатських фракцій і груп.

Устінова Олександра Юріївна.

УСТІНОВА О.Ю. Прошу передати слово Лозинському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Фракція «Голос». Колеги народні депутати і насамперед шановні українці! До виборів залишився 101 день! Це дуже геніально: змінювати правила напередодні гри – напередодні виборів, коли люди абсолютно розгублені в цьому хаосі, не розуміють ні як обирати, ні як обиратися.

Хочу звернутися до виборців. Шановні українці, скажіть, будь ласка, чи знаєте ви, як будете голосувати через три місяці? Я не питаю, за кого. Слідкуйте за політичними партіями, за кандидатами і визначайтеся. Але як? Чи будете ви голосувати лише за партії? Чи будете ви впливати на те, хто в цих партіях опиниться у прохідній частині, а хто – у кінці списку? Ви це розумієте? Відповідь очевидна: ні, тому що ми досі вносимо зміни до цих правил.

Хочу звернутися до кандидатів, які роками здобували довіру своїми вчинками. Скажіть, будь ласка, чи знаєте ви, як будете обиратися? Чи знаєте ви своїх виборців? Які межі вашого округу? Де агітувати та переконувати людей у тому, що ви найкращий кандидат? Очевидно, що не знаєте за 101 день до виборів. Шановні колеги, звертаю вашу увагу на кілька принципових положень.

За 101 день до виборів хочуть змінити виборчу систему, що суперечить здоровому глузду, міжнародним стандартам. Не можна обмежувати самовисування людей, які готувалися до виборів, отримали довіру виборців, яких штучно заганяють до партійних офісів. Цього не можна робити. Ви знаєте, у скільки разів збільшили виборчу заставу? У 40 разів. Для чого? Для того, щоб лише грошові мішки могли впливати на те, кого обирати. Щоб мати змогу конкурувати, взяти участь у виборах, вам треба буде заплатити в 40 разів більше, ніж на попередніх виборах. Це абсолютний абсурд, це треба змінити.

І найголовніше. Матимуть вплив люди чи політичні та партійні боси? Сьогодні також маємо вирішити, хто буде першим номером у списку, хто – десятим, хто – п'ятдесятим. Насамкінець хочу наголосити: вчора під стінами парламенту були представники Асоціації міст України, інших організацій. Вони категорично проти зміни виборчої системи з 90 тисяч до 10 тисяч виборців і за зменшення застав.

Дякую (*Оплески*).

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради
України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ірина Геращенко, «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дорогі українці! У найважчі роки наша політична команда провела чесні і транспарентні вибори: у 2014, 2015, 2019 роках. Ці вибори українцями і світом були визнані демократичними. Чи готова «зелена» команда провести демократичні вибори, чи готує масштабні фальсифікації? Очевидно, що коли виборче законодавство змінюється за 100 днів до виборів, а це є грубим порушенням правил і рекомендацій ОБСЄ, це свідчить про те, що вже на старті створюються нерівні умови для всіх гравців.

Чому тягли? Насамперед тому, що весь рік Зеленський і його команда вводили країну в оману, що вже цього жовтня можна буде провести вибори на всій території України, зокрема на окупованому Донбасі. Насправді, пане Зеленський, на Донбасі не «другая сторона», там Російська Федерація зі своєю зброєю. Дуже правильно, що наша політична команда скасувала цю авантюру – проведення виборів під дулами пістолетів і російських автоматів, а також домоглася, щоб вибори до обласних рад у Донецькій та Луганській областях відбулися лише після того, як там відбудеться деокупація від російських найманців, а не «другой стороны». Просто війна в голові Зеленського закінчилася, йому важливо було поставили галочку.

Дуже важливо, друзі, що у Виборчому кодексі, який ми прийняли рік тому, справді, йдеться про відкриті списки. Сьогодні «зелена» команда веде справжню війну з децентралізацією, намагаючись скасувати певні райони без волі на те громад. Особливо ганебне ставлення в них до столиці України – Києва. Інтелектуальна столиця України вже каже своє «фу» цій команді, яка тільки дупи може демонструвати в кліпах, коли йде на вибори. Ми категорично проти такого екзотичного поділу Києва на райони по якійсь залізничній колії чи по ресторану «Велюр». Ми категорично проти цього. Треба враховувати і шанувати думки киян.

Друзі, дуже важливо, щоб залишалася висока застава, тому що це відповідальність політичних партій за те, кого вони ведуть на вибори, а не створення фейкових команд чи команд фріків. Дуже важлива внутрішньопартійна конкуренція, тому 5 відсотків, які ви намагаєтесь залишити, а не 25 – це та сама мажоритарка, коли гречка працюватиме в регіонах. Ми категорично проти цього, друзі.

Що ще дуже важливо? Щоб ви на старті провели несфальсифіковані вибори, тому ми наполягаємо, щоб усі політичні партії, представлені в парламенті, мали рівне представництво членів територіальних виборчих комісій. Політична команда «Європейська солідарність» не дасть вам сфальсифікувати вибори (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Ірино.
Іван Крулько, фракція «Батьківщина».

КРУЛЬКО І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Насамперед хочу привітати всіх українців з 30 річницею прийняття Декларації про державний суверенітет України. Сьогодні, справді, важливий день, і добре, що на розгляд вносяться питання, які здебільшого об'єднують сесійний зал, а не роз'єднують. Хочу подякувати парламенту за те, що дослухався до пропозиції Юлії Тимошенко і прийняв законопроект № 3640, що захистить українців, які взяли кредити і яких виселяють із житла. Це дуже важливий закон, добре, що ми його прийняли (*Оплески*).

Зараз ми розглядаємо не менш важливий законопроект, що стосується Виборчого кодексу. У документі, розробленому комітетом (хочу подякувати комітету за важку роботу з опрацювання поправок), максимально враховані поправки, досягнуто консенсусу між усіма політичними силами. Ми, справді, зможемо прийняти сьогодні законопроект, що об'єднає зал і дасть змогу нормально провести місцеві вибори 25 жовтня 2020 року.

Ще попереднім складом парламенту ми прийняли революційне рішення про те, що вибори проходитимуть за пропорційною системою з відкритими списками. Давайте ці списки, справді, зробимо відкритими. Давайте зробимо так, щоб була конкуренція всередині партій. Нехай той, за кого проголосує більше людей (виборці вкажуть це в бюлетенях), і буде обраним представником. Не партійні офіси мусять визначати, хто стане депутатом, а виборці. Це те, що ми обіцяли людям, це те, що ми сьогодні можемо закріпити, проголосувавши за внесення змін до Виборчого кодексу. Безумовно, цей законопроект важливий, тому що ми усуваємо багато юридичних неточностей.

Фракція «Батьківщина» голосуватиме за внесення змін до Виборчого кодексу, ми будемо підтримувати поправки, спрямовані на виправлення неточностей, що дасть змогу подавати декларації не кандидатам, а вже безпосередньо обраним депутатам. Давайте не перетворювати виборчий процес на подання декларацій. Нехай людей оберуть, а потім обрані депутати подадуть декларації до НАЗК. Ми вважаємо, що треба прийняти поправку, мета якої – зняти проблему з довідками про судимість. Давайте не завантажувати виборчий процес довідками про судимість. Це зможуть зробити відповідні територіальні виборчі комісії шляхом подання запитів.

Загалом «Батьківщина» буде підтримувати всі розумні поправки, що стосуються партійної дисципліни, щоб партія могла контролювати виборчий процес по всій країні, щоб ми мали відкриті списки, починаючи з 10 тисяч виборців. Я вважаю, що мають бути відкриті списки, і лише люди можуть визначити, хто буде їхнім представником в органах місцевої влади.

Голосуємо цей законопроект швидко, проводимо місцеві вибори, даємо людям обрати, і головне, щоб виборчий процес був чесним, демократичним.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Оплески*).
Кальченко Сергій Віталійович.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановні народні депутати! Я слідкую за генезою виборчого законодавства впродовж останніх 20 років, тому мені дуже дивно чути, особливо від народних депутатів попередніх скликань, натяки на те, що ця Верховна Рада дуже затягла зі змінами до виборчого законодавства. Хочу нагадати, що перед підготовкою останніх чергових місцевих виборів 2015 року тодішній Закон «Про місцеві вибори» приймався всередині липня 2015 року. Добре це чи погано? Це реалії. Звичайно, це не дуже добре. Так, законопроект [№ 3485](#) значною мірою поліпшує регулювання процесу підготовки та проведення виборів. Водночас я хочу привернути увагу залу до деяких моментів.

Я з великою повагою ставлюся до голів усіх парламентських фракцій і депутатських груп, до тих домовленостей, яких ними досягнуто, але я передав до президії свої пропозиції щодо тих поправок, які обов'язково проситиму поставити на голосування щодо врахування. Вони стосуються чотирьох основних блоків. Це в інтересах усіх без винятку політичних сил.

Перший. Організація роботи виборчих комісій. Треба повернутися до того, що було завжди, і уникати ганебної практики, коли Центральна виборча комісія проводить закриті наради, на яких вирішує питання. Те, що завжди критикується місіями спостереження, тепер хочуть зафіксувати в законі. Треба нормально врегулювати порядок подання всіх рішень виборчих комісій, зокрема Центральної виборчої комісії, не лише постанов, а й протокольних рішень.

Другий важливий момент – передача бюлетенів. Традиційно дільничні комісії отримували бюлетені на засіданні комісій вищого рівня, окружних чи територіальних. Пропонується повна децентралізація, щоб представники комісій вищого рівня роз'їжджали по дільничних комісіях і передавали, тобто контроль за обігом бюлетенів пропонується значно зменшити. Закладається великий ризик зловживань. Треба повернути ті відомості протоколів, які безпідставно пропонується виключити, зокрема, щодо голосування за межами приміщення для голосування або, як ми називаємо, голосування на дому.

І останнє. Підстави для відмови в реєстрації. Можливо, депутати попередніх скликань пам'ятають, що в 2012 році була абсолютно неприпустима практика ЦВК, коли відмовляли в реєстрації кандидатам з тих підстав, що в деяких документах не було певних відомостей, а тому ЦВК вважала, що документа немає. У 2012 році не вдавалося боротися з цим у судах, лише у 2014-2015 роках суди ставали на таку позицію. Зараз це хочуть зафіксувати в законі. Закликаю зал уникнути цього. Я повністю погоджуюся, що довідки про судимість і заяви про відсутність...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Слово надається народному депутату Бабенку Миколі Вікторовичу, депутатська група «Довіра».
Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Доброго дня, шановні колеги! Шановна президіє! Шановні виборці! Не буває ідеальних законів, не буває ідеального виборчого законодавства, це факт. Законопроект № 3485 щодо місцевих виборів, який ми сьогодні будемо голосувати, також має свої плюси і мінуси. Але треба враховувати, що місцеві вибори відбудуться 25 жовтня 2020 року. Ми вчора прийняли відповідну постанову, суспільство має знати, за якими правилами відбудуться виборчі перегони. Нам треба обов'язково фіналізувати виборче законодавство і внести важливі уточнення, що ми маємо зробити сьогодні.

Хочу відзначити позитивне в цій редакції Виборчого кодексу. Ми підтримуємо рішення комітету про зниження виборчої квоти з 25 до 5 відсотків у редакції другого читання. Зниження виборчої квоти дасть змогу людям орієнтуватися на нові обличчя, нові політичні проекти, але саме на людей, а не на партійні бренди. По суті, в редакції першого читання ми передбачили класичні закриті списки. Ми повністю закрили списки, а люди мають знати, хто йде від тієї чи іншої політичної сили. Зниження квоти до 5 відсотків – це запит суспільства на нові обличчя, на нові партійні проекти. Це спонукатиме створювати можливості для партійної конкуренції всередині списку. Не повинно бути ніякої касти обраних, і це правильно. Ми таку редакцію і таке рішення комітету підтримуємо.

Ще з позитивного: норма про зменшення виборчої застави. Це дасть змогу новим людям, новим політичним проектам потрапити до органів місцевого самоврядування, а саме на них величезний запит у суспільства. Люди шукатимуть нові обличчя, 30 відсотків виборців хочуть бачити в місцевому самоврядуванні нові обличчя і нові політичні проекти.

За цим Виборчим кодексом право голосувати отримають внутрішньо переміщені особи, з цим були проблеми. Півтора мільйона внутрішньо переміщених осіб плюс понад мільйон виборців без зареєстрованого місця проживання. Близько 3 мільйонів внутрішніх мігрантів отримають змогу голосувати восени 2020 року. Врахована також потреба людей з обмеженими можливостями.

Чесно кажучи, ми давно повинні були проголосувати за ці зміни до виборчого законодавства, але сталося як сталося. Депутатська група «Довіра» голосуватиме за цю редакцію Виборчого кодексу, закликаємо колег підтримати. Люди повинні знати, за якими правилами, критеріями вони обиратимуть своїх депутатів восени.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов Олександр Геннадійович, «Опозиційна платформа – За життя».

ПУЗАНОВ О.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний головуєчий! Шановна президіє! Шановні колеги народні депутати! Насамперед хочу подякувати голові, керівництву і членам Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування за ту величезну кропітку роботу, яку вони провели, готуючи цей законопроект до другого читання.

Було розглянуто більше 4 тисяч поправок, у тому числі, поправки від усіх депутатських фракцій і груп, зокрема, більше 400 поправок, які пропонувала «Опозиційна платформа – За життя». Із них 130 враховано, за що окрема подяка керівництву та членам комітету. Законопроект став кращим, враховано багато пропозицій, знято питання до законопроекту в редакції першого читання, знято проблеми щодо повноважень Центральної виборчої комісії, формування територіальних і дільничних виборчих комісій, заміни керівництва виборчих комісій.

Незважаючи на весь цей позитив, залишилися питання, які, зокрема сьогодні, депутати пропонуватимуть проголосувати щодо врахування чи підтвердження. Це, безумовно, головні питання, про які казав спікер: 5 чи 25 відсотків від виборчої квоти, аби кандидати в депутати могли змінити своє місце у виборчому списку. Це, безумовно, форма виборчого бюлетеня. Це питання щодо кількості виборців, з якої змінюватиметься виборча система із мажоритарної на пропорційну.

Щодо цих трьох позицій хочу висловити думку нашої фракції. Ми, безумовно, будемо голосувати за те, щоб була збережена та форма виборчого бюлетеня, що запропонована до першого читання. Хочу нагадати: форма бюлетеня, підтримана комітетом, уже пропонувалася Верховній Раді під час

розгляду Виборчого кодексу, який було повернуто Президентом Зеленським із зауваженнями. Тоді ми знайшли порозуміння з усіма депутатськими фракціями і визначилися щодо форми виборчого бюлетеня, який було змінено.

Виборчий бюлетень залишається незмінним для виборів народних депутатів України, оскільки поправки, враховані комітетом, не змінили його форму. Щодо місцевих виборів, є спроба змінити і запропонувати так звану трафаретну форму вписування номера кандидата, якого підтримує виборець. Це неправильно, шановні колеги. Треба мати уніфікований бюлетень і для Верховної Ради, і для місцевих рад.

Щодо 5 чи 25 відсотків. Шановні колеги, сьогодні вже лунало: це можливість політичної корупції. Для міста Києва це 300 голосів. Я кажу про 5 відсотків. Якщо ми проголосуємо за 5 відсотків, доля депутатського крісла визначатиметься 300 голосами. Це буде гречка, сітка, підкуп виборців. Шановні колеги, ми підтримаємо цей законопроект.

Дякую вам за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Молоток Ігор Федорович.
Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги, депутатська група «Партія «За майбутнє» насамперед приєднується до привітань, які лунають з трибуни з нагоди 30 річниці прийняття Декларації про державний суверенітет України. Ви знаєте, пригадуючи (хто пригадує, хто не пригадує, очевидно, ми всі були в різному віці – молодому і юному) ці роки, починаючи з 1990 року, ми будуємо модель відповідальної держави. Модель відповідальної держави, як у всьому цивілізованому світі, ґрунтується на партійній відповідальності. Весь цей час ми не можемо вижати із себе партійну відповідальність, постійно сахаючись від однієї виборчої системи до іншої.

Щодо Виборчого кодексу. Майже два роки ми змінюємо Виборчий кодекс і дотягли до останнього дня, останніх годин пленарного засідання концептуальні зміни до Виборчого кодексу. Депутатська група «Партія «За майбутнє» однозначно підтримає законопроект, але в частині відкритих списків. Ми розуміємо, що ті «підводні камені» щодо відсотків, тисяч голосів, форми бюлетеня, про які ми говоримо з трибуни, мають приховану, закриту модель формування виборчих списків, за якими деякі партії хочуть вигідно прийти до виборця.

Насамперед ми виступаємо за те, щоб була модель партійної відповідальності, це може бути саме в разі відкритих для виборців списках, 5 відсотків виборчої квоти, а не 25 відсотків чи більше. Це внутрішньопартійна конкуренція, яка вже була в 2015 році, яку ми лише поглиблюємо і розширюємо. Друзі, у мене прохання до всіх депутатських фракцій і груп: підтримайте

5 відсотків і не ховайтеся за партійними списками, відкрийте їх для своїх кандидатів і для виборців.

Щодо форми бюлетеня. Форма бюлетеня має бути доступною для виборця, а не такою, що ускладнить вибір. Наша депутатська група підтримує ту модель, яку запропонував комітет на своєму останньому засіданні, тобто трафаретний принцип формування бюлетеня, щоб люди, не розгубившись, могли проголосувати за партію, обрати кандидата, якого вони підтримують від цієї політичної партії. Щоб не закінчилося так, як у Польщі, де така форма бюлетеня, що лише 15 відсотків людей голосують за певного кандидата, і фактично ця модель провалюється.

Ми за відповідальність перед громадою, але не перед місцевими «князьками». Наша партія має бути відповідальною перед виборцями, а не перед партійними олігархами. Ми голосуємо за відкритий Виборчий кодекс. Прохання до всіх його підтримати (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі бажаючі виступили? Усі. Переходимо до виступів від фракцій. Олександр Сергійовичу Корнієнко, список, будь ласка. Хто від фракції виступає? Поправки дайте мені, будь ласка (*Шум у залі*).

Павлюк Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дмитре Олександровичу, можете надати мені 3 хвилини? У мене дві поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, 3 хвилини на дві поправки ніхто не надає.

ПАВЛЮК М.В. У мене всього 20 поправок, але прошу поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, давайте 2 хвилини, бо ще колеги повинні виступити. Дві поправки – 2 хвилини.

ПАВЛЮК М.В. Дякую. Відповідно до пункту 2 частини другої статті 203, частини першої статті 204 Виборчого кодексу України право подання кандидатур до складу виборчої комісії надається місцевій організації політичної партії, яка уклала угоду про політичну співпрацю на місцевих виборах з депутатською групою, про утворення якої оголошено на сесії Верховної Ради України не пізніше 1 січня року, в якому відбуваються вибори. Аналогічні приписи містяться в новій редакції статті 204. Мої поправки – 1739 та 1826. Прошу поставити їх на голосування щодо врахування.

Надання права подавати кандидатури до складу виборчих комісій місцевим організаціям партій, що уклали угоду про політичну співпрацю на

відповідних місцевих виборах з депутатською групою, не узгоджується з правовою природою депутатських груп, оскільки вони є внутрішньопарламентськими утвореннями і створюються виключно для надання депутатам, які входять до їх складу, рівних прав з депутатами, обраними до складу парламенту за пропорційною системою. Вони мають нестабільний склад і позапартійний характер, а отже, наділення їх певними правами поза парламентом, а тим паче у виборчому процесі, є неприйнятним, враховуючи, що порушуються статті 36 та 81 Конституції України.

Запропонований законопроектом механізм створення на місцевих виборах такого квазісуб'єкта, як місцева організація партії, що уклала угоду про політичну співпрацю на відповідних місцевих виборах з депутатською групою, не узгоджується ні з Конституцією, ні з логікою законопроекту.

Прошу поставити мої поправки на голосування щодо врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повторіть номери поправок.

ПАВЛЮК М.В. Поправки 1739 та 1826.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 1739 та 1826. Вони не враховані комітетом. Ставиться на голосування поправка 1739. Комітет її відхилив.

Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 125.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 1826, не врахована комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 126.

Рішення не прийнято.

Кальченко Сергій Віталійович. Сергію Віталійовичу, у вас кілька виступів по блоках?

Увімкніть мікрофон Кальченка, 2 хвилини.

КАЛЬЧЕНКО С.В. На все 2 хвилин чи 2 хвилини на кожну поправку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ви не заперечуєте, 4 хвилини на все.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Добре, Дмитре Олександровичу. Так буде навіть швидше. Перший блок із семи пропозицій – організація роботи комісій. Запропоновано, що однією з форм роботи комісій будуть закриті наради, на яких не будуть присутні ні кандидати, ні представники кандидатів у Центральній виборчій комісії, ні уповноважені представники, ні довірені особи. Це те, що постійно критикується місіями спостереження за загальнодержавними виборами. Така практика. Тепер таку норму хочуть виписати в законі. Я думаю, що цю ганебну практику не можна узаконювати, цього треба уникати.

Далі. Треба передбачити, що всі рішення виборчих комісій, зокрема Центральної виборчої комісії, не лише постанови, а й протокольні рішення, обов'язково мають розміщуватися якомога раніше, бути доступними. Це дасть можливість оскаржувати їх у разі незгоди.

Наступне. Що це за новела, що виборча комісія сама може визначити, коли набирає чинності її рішення? У жодному законі про вибори такого немає. Пропонується, що сама виборча комісія визначатиме, коли її рішення набере чинності. Цього треба теж уникати. Треба уникати ситуацій, коли виборчі комісії можуть скасовувати свої рішення. Чому це ризиковано, особливо на місцевих виборах?

На місцевих виборах кожна територіальна комісія – це міні-ЦВК, вона приймає рішення про реєстрацію кандидатів. Ризик у тому, що в останні дні перед виборами виборчі комісії будуть з надуманих підстав приймати рішення і не скасовувати реєстрацію, а скасовувати свої попередні рішення про реєстрацію кандидатів, коли вже не буде... Або будуть скасовувати рішення про утворення комісій чи вносити зміни. Це створить величезні загрози і для кандидатів, і для місцевих організацій політичних партій.

Мої пропозиції абсолютно не політичні. Я вважаю, що вони в інтересах усіх, без винятку, політичних сил.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги... (*Шум у залі*). Почекайте, в мене є номери поправок. Ми домовлялися, що проголосуємо поправки Кальченка. Я називатиму номер, і голосуємо. Так?

Поправка 146. Прошу голосувати.

«За» – 337.

Поправку враховано.

Поправка 537. Прошу голосувати.

«За» – 340.

Поправку враховано.

Поправка 538. Прошу голосувати.

«За» – 347.

Поправку враховано.

Поправка 540. Прошу голосувати.

«За» – 348.

Поправку враховано.

Сергію Віталійовичу, всі ваші поправки не враховано?

Поправка 541... Увімкніть мікрофон Кальченка.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Ще поправки 541, 622 і 624 щодо організації роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі інші поправки не враховано?

КАЛЬЧЕНКО С.В. Так, усі не враховано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо по них також пройтися?

КАЛЬЧЕНКО С.В. Треба пройтися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Поправка 541. Прошу голосувати.

Сергію Віталійовичу, такого Верховна Рада ще не бачила.

«За» – 350.

Поправку враховано.

Поправка 622. Прошу голосувати.

«За» – 353.

Поправку враховано.

Поправка 624. Прошу голосувати.

«За» – 354.

Поправку враховано.

Поправка 937.

Почекайте. Надайте 1 хвилину Кальченку.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Дуже швидко, 30 секунд. Це стосується пропозиції про децентралізовану передачу бюлетенів. Представники територіальних або окружних виборчих комісій роз'їжджатимуть по дільничних комісіях, передаватимуть бюлетені. Такого ніколи не було, завжди бюлетені передавалися або в територіальних, або в окружних виборчих комісіях, так можна контролювати їх обіг. У запропонованому закладені величезні ризики, адже невідомо, що з тими бюлетенями буде.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЗАГОРУЙКО А.Л., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги, Сергій Віталійович має великий досвід, і є частка правди в його словах, але насправді те, що ми запропонували, не виключає звичайного порядку. Просто ми паралельно пропонуємо альтернативний варіант передачі бюлетенів (*Шум у залі*). Змінюється логістика, будуть укрупнені райони, в районах буде набагато більше дільничних виборчих комісій, і довести ці бюлетені буде проблемою. У разі прийняття відповідного рішення комісія може уповноважити окремого представника для передачі бюлетенів, тобто одна пропозиція не виключає іншої.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Аліно Леонідівно. Переходимо до голосування.

Поправка 937. Прошу голосувати.

«За» – 341.

Рішення прийнято.

Поправку враховано.

Поправка 1233. Прошу голосувати.

«За» – 337.

Поправку враховано.

Поправка 1375. Прошу голосувати (*Шум у залі*). Зупиніть голосування, будь ласка. (*Шум у залі*). Поправка 3175 – це ваша поправка? Вибачте.

Поправка 3175 Кальченка. Прошу голосувати.

«За» – 341.

Рішення прийнято.

Поправка 3229. Прошу голосувати.

«За» – 347.

Рішення прийнято.

Поправка 3233. Прошу голосувати.

«За» – 342.

Поправку враховано.

Кальченко, 1 хвилина.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Достатньо 1 хвилини. Це стосується того, що треба повернути до протоколів дільничних комісій територіальних округів усі відомості, які були. Передусім про те, скільки виборців внесено до витягу для голосування за межами приміщення для голосування, тобто на дому, скільки виборців проголосувало реально. Чомусь таку норму запропоновано виключити. Ми знаємо, що традиційне голосування на дому несе в собі ризики зловживань, фальсифікацій. Тут аж 16 пропозицій, вони стосуються одного й того ж – повернення відомостей до протоколів дільничних, територіальних комісій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Позиція комітету обов'язкова? Давайте спробуємо.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Просто, щоб розуміли логіку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, я розумію.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Колеги, просто, щоб ви розуміли запропоновану логіку. Наш протокол і без того складний у зв'язку з тим, що ми змінюємо виборчу систему. Відповідні відомості ми запропонували виключити лише тому, що вони видаються зайвими і не впливають на встановлення результатів. Ці рядки, які ми запропонували виключити, не б'ються по жодній із контрольних

формул. Тому пропозиція була така: полегшити роботу людям у комісіях і спростити протокол.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Аліно Леонідівно. Переходимо до голосування поправок Кальченка.

Поправка 3377. Прошу голосувати.

«За» – 292.

Поправку враховано.

Поправка 3378. Прошу голосувати.

«За» – 317.

Рішення прийнято. Поправку враховано.

Поправка 3379. Прошу голосувати.

«За» – 325.

Поправку враховано.

Поправка 3381. Прошу голосувати.

«За» – 327.

Поправку враховано.

Поправка 3382. Прошу голосувати.

«За» – 319.

Поправку враховано.

Поправка 3383. Прошу голосувати.

«За» – 319.

Поправку враховано.

Поправка 3387. Прошу голосувати.

«За» – 316.

Поправку враховано.

Поправка 3388. Прошу голосувати.

«За» – 319.

Поправку враховано.

Поправка 3389. Прошу голосувати.

«За» – 320.

Поправку враховано.

Поправка 3391. Прошу голосувати.

«За» – 319.

Поправку враховано.

Поправка 3392. Прошу голосувати.

«За» – 322.

Поправку враховано.

Поправка 3393. Прошу голосувати.

«За» – 320.

Поправку враховано.

Поправка 3474. Прошу голосувати.

«За» – 316.

Поправку враховано.

Поправка 3475. Прошу голосувати.

«За» – 320.

Поправку враховано.

Поправка 3476. Прошу голосувати.

«За» – 324.

Поправку враховано.

Поправка 3477. Прошу голосувати.

«За» – 315.

Поправку враховано.

Сергію Віталійовичу, 1 хвилину знову? Остання.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Остання, 1 хвилини достатньо. Ці пропозиції стосуються реалізації активного та пасивного виборчого права, зокрема, підстави для відмови в реєстрації. У законопроекті пропонується передбачити, що в разі, якщо виборча комісія вважатиме, що в поданих документах відсутні якісь відомості, документ вважатиметься не поданим.

Нагадую депутатам, які балотувалися у 2012 році, якою була практика Центральної виборчої комісії. З нею тоді не могли боротися в судах, бо суди займали таку позицію. У 2014-2015 роках позиція судів змінилася. Тепер це хочуть передбачити безпосередньо в законі. Якщо на думку комісії в автобіографії не вистачатиме якихось відомостей, комісія вважатиме, що автобіографія не подана і законно зможе відмовити в реєстрації. Те саме стосується абсолютно неконституційних вимог подавати довідку про відсутність судимості та заяву про відсутність аліментів. Я дякую залу за підтримку і прошу підтримати ці пропозиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Шановні колеги, щодо другої частини виступу Сергія Віталійовича, щодо довідок. Комітет може піти назустріч, якщо буде згода залу, щоб не подавалися довідки ні про аліменти, ні про судимість. Вам вирішувати.

Щодо автобіографій та відомостей, зазначених у них. А ви ставили собі запитання: якщо кандидат не вказав відомості, наприклад, про свою партійність, що друкувати в бюлетені? Це основна вимога до бюлетеня. Тим паче, що ця проблема розв'язується моєю поправкою, яку ми врахували. Це ж не категорична підстава. ЦВК обов'язково повідомляє кандидата, що відомості неповні, кандидат їх доповнює, і лише в разі, якщо він цього не зробив – відмова.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 459 Кальченка, не врахована комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 279.

Поправку враховано.

Поправка 462. Прошу голосувати.

«За» – 298.

Поправку враховано.

Поправка 484. Прошу голосувати.

«За» – 305.

Поправку враховано.

Поправка 897. Прошу голосувати.

«За» – 304.

Поправку враховано.

Поправка 903. Прошу голосувати.

«За» – 301.

Поправку враховано.

Поправка 1167. Прошу голосувати.

«За» – 296.

Поправку враховано.

Поправка 1180. Прошу голосувати.

«За» – 294.

Поправку враховано.

Поправка 1182. Прошу голосувати.

«За» – 295.

Поправку враховано.

Поправка 2323. Прошу голосувати.

«За» – 297.

Поправку враховано.

Поправка 2325. Прошу голосувати.

«За» – 296.

Поправку враховано.

Поправка 2387. Прошу голосувати.

«За» – 289.

Поправку враховано.

Поправка 2390. Прошу голосувати.

«За» – 301.

Поправку враховано.

Поправка 2767. Прошу голосувати.

«За» – 298.

Поправку враховано (*Оплески*).

І остання, на прохання Аліни Леонідівни, поправка 2774. Прошу голосувати.

«За» – 302.

Поправку враховано.

Дякую. Закінчилися поправки Сергія Віталійовича (*Оплески*).

Шановні колеги, можливо, фракція «Слуга народу» більше не наполягатиме і підемо далі? Просто в нас ще багато часу (*Шум у залі*). Не будуть заперечувати? Можемо йти далі.

«Опозиційна платформа – За життя», скільки поправок? П'ять. Давайте п'ять. Попри всю повагу, Олександр Геннадійовичу, 3 хвилини і 10 голосувань, домовилися? Дві хвилини?

Увімкніть мікрофон Пузанова. Будь ласка, 3 хвилини.

ПУЗАНОВ О.Г. Дякую. Шановні колеги, у мене три поправки, у моїх колег по фракції буде ще сім поправок.

Мої поправки – 1309, 3672 і 660. Поправки 1309 і 3672 стосуються закріплення першого номера в регіональному виборчому списку для парламентських виборів і першого номера в територіальному виборчому списку. Для зміни черговості також передбачається 50-відсоткова квота. Прошу підтримати та проголосувати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Колеги, на думку комітету, комітетська редакція виписана набагато краще. Щоб не розбалансовувати законопроект, пропонується відхилити поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, ви почули позицію колег, позицію комітету – відхилити.

Ставиться на голосування поправка 1309 народного депутата Пузанова.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1309. Прошу голосувати.

«За» – 87.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 3672. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. Поправкою 660 я пропоную виключити можливість для посадових осіб органів місцевого самоврядування, які є кандидатами на відповідних виборах, агітувати за себе в робочий час. Прошу підтримати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 660.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Комітет відхилив поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 660. Прошу голосувати.

«За» – 146.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександрє Геннадійовичу, все?

Наталія Ігорівна Приходько, 1 хвилина.

ПРИХОДЬКО Н.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Прошу поставити на голосування щодо підтвердження поправки 4059 і 4060. Пропозиції внесено на порушення принципу рівного виборчого права, що гарантується Конституцією України. Цей принцип має бути базовим, а подібні пропозиції лише унеможлиблюють дотримання прав територіальних громад. Це негативно впливатиме на функціонування органів місцевого самоврядування. Громади вимагають рівномірного представництва у владі, а не шахову дошку для розставлення фігур якихось партій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви хочете поставити їх на голосування щодо підтвердження? Шановні колеги, треба зазначати: щодо підтвердження або щодо врахування. Щодо підтвердження? (*Шум у залі*).

Поправки 4059 та 4060. Колеги, готові голосувати? (*Шум у залі*). Вони враховані комітетом. Підготуйтеся, будь ласка, до голосування.

Ставиться на голосування поправка 4059 щодо підтвердження.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято. Поправку підтверджено.

Ставиться на голосування поправка 4060 щодо підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято. Поправку підтверджено.

Наталіє Юрївно, 1 хвилину?

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Прошу надати мені 2 хвилини і поставити на голосування щодо врахування дві поправки – 4047 та 4051.

Шановні колеги, ще раз звертаюся до залу. На Луганщині та Донеччині проживає близько 2,5 мільйона виборців – людей, які голосували за вас, за український парламент, які голосували на президентських виборах та обирали Президента України. Здебільшого вони підтримали у другому турі Володимира Зеленського. Ці люди хочуть мати змогу обрати свою обласну раду, керівників областей, депутатський корпус та вирішувати свої життєві питання так само, як і решта громадян нашої країни.

Наприклад, на Донеччині обиратимуться близько 1,5 тисячі депутатів місцевих рад. Вибори відбудуться у 46 об'єднаних територіальних громадах. Згідно з новим розподілом районів обиратимуться депутати та голови п'яти районів на контрольованій території. Водночас своїм рішенням ви забороняєте обирати обласну раду, тим самим повністю руйнуючи систему місцевого самоврядування. Як люди до цього ставляться? Ви збираєтеся самостійно керувати грошима обласних рад, не обираючи представників від громад. Це порушує Конституцію, закони України, права людей. Ми вважаємо, що вкрай важливо призначити на першому етапі вибори до обласних рад на контрольованих територіях Донецької та Луганської областей.

Ми вимагаємо від парламенту все-таки почати реалізовувати Мінські домовленості та зробити все, щоб повернути Донбас в Україну, а Україну повернути на Донбас. Проведення виборів до обласних рад Донецької та Луганської областей, де нині панує Україна та виконуються українські закони, – це перший крок до миру в нашій країні.

Прошу поставити на голосування щодо врахування ці дві поправки.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Назвіть номери поправок.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Поправки 4047 та 4051.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 4047 – щодо врахування?

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 4047 і 4051?

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 4047 щодо врахування. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Поправка 4051. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Тетяно Михайлівно, остання? Почекайте, скільки ще поправок? Бурміч? Увімкніть мікрофон Бурміча, 1 хвилину на три поправки.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Я просив 2 хвилини, Дмитре Олександровичу. Шановний Дмитре Олександровичу, надайте 2 хвилини, будь ласка.

СТЕФАНЧУК Р.О. Додайте часу, будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги, фракція «Опозиційна платформа – За життя» завжди послідовно виступала, виступає і виступатиме насамперед за суверенітет, незалежність України. Джерелом влади в Україні є саме український народ. Ми завжди виступали і виступаємо проти будь-якого зовнішнього управління, особливо впливу на владу.

Три мої поправки 211, 317 і 345 поєднані між собою. Вони фактично стосуються одного й того ж. Законопроектом пропонується дозволити залучати до фінансування Центральної виборчої комісії, самого процесу виборів, секретаріату, патронатної служби кошти урядів іноземних держав, фондів, різних іноземних комерційних організацій з капіталом невідомого походження.

Ми виступали і виступаємо категорично проти цього, тому що це іноземний вплив на вибори, а також корупційні схеми. Ви знаєте: хто платить, той і замовляє музику. Цього не можна допускати. Вибори в Україні – свята святих українського народу. Голосуємо за підтримку моїх поправок 211, 317, 345.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 211, 317 і 345 не враховані?

Ставиться на голосування поправка 211. Комітет її відхилив. Прошу визначатися.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 317 щодо врахування. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 345. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 47.

Рішення не прийнято.

Ваших 15 поправок. Чотирнадцять? Ви добре рахуєте.

Тетяна Михайлівна Плачкова.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Хочу поставити на голосування щодо підтвердження ті поправки, які вже враховані комітетом, а саме поправку 1684 народного депутата Гуріна щодо можливості відступу від загальних правил формування округів міста Києва. Я вважаю, що правила мають бути однакові.

Хочу поставити на голосування щодо підтвердження також поправку 3881. Ідеться про вибори у два тури в містах із більш як 75 тисячами виборців. Ми вважаємо, що правила мають бути однаковими – має бути 90 тисяч виборців. Прошу поставити дві поправки на голосування щодо підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас же одна поправка мала залишитися, а не дві. Ні, або та, або та. Ставлю на голосування поправку 1684 (*Шум у залі*). Як вона вас образила? Ні, вона не образала (*Шум у залі*). Чим вас образили? Колеги, давайте не влаштовувати цирк.

Ставлю на голосування поправку 1684. Вона не врахована комітетом (*Шум у залі*). Врахована частково. Залишаємо редакцію «врахована частково»? Позиція комітету.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Комітет врахував її частково, але навіть на засіданні комітету щодо цієї поправки були баталії, тому що міста з кількістю виборців понад 2 мільйони (а ми розуміємо, що це реально тільки Київ) встановлюють свої правила. Нехай зал визначається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вона врахована частково (*Шум у залі*). Не можна. То що, кожен доповідатиме свою поправку, шановні колеги? (*Шум у залі*).

Ставлю на голосування щодо підтвердження поправки 1684 в редакції, яка врахована частково комітетом у порівняльній таблиці. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 213.

Поправку відхилено (*Шум у залі*).

Ні, 15 поправок. Білозір. Скільки у вас поправок?

БІЛОЗІР Л.М. Їх 417, але вони однакові. Це пункт восьмий розділу І. Пропонується знизити партійний поріг із 35 тисяч до 15 тисяч виборців під час переходу до пропорційної партійної системи. Із поправки 417 до поправки 2875. Давайте просто один раз поставимо на голосування (*Шум у залі*). Це про поріг мажоритарки. Наш комітет врахував саме 10 тисяч.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте, Ларисо Миколаївно. Я звертався на початку, щоб ви всі послушали. Кожен народний депутат займався чим завгодно, але не тим, про що домовлялися. Поправки щодо партійної системи ми поставимо на голосування наприкінці (*Шум у залі*). Ні, поставимо поправки на голосування наприкінці. Ми ж домовлялися. Ви зараз зробіте так, що не будемо мати кодексу.

Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). У мене дві поправки. Перша поправка 342 стосується фінансування Центральної виборчої комісії. Комісія – це колегіальний державний орган, який фінансується з державного бюджету України. Ми не можемо допустити, щоб державний орган додатково отримував фінансування за рахунок програм допомоги Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ. Ще раз наголошую: це державний орган, а не громадська організація. Прошу підтримати поправку 342.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, будь ласка.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Комітет відхилив дану поправку. Наголошую: закон, який ми сьогодні приймаємо, має відповідати сьогоднішню. Така практика давно існує: за технічну допомогу західних партнерів може закуповуватися техніка, дуже потрібна для функціонування, наприклад, реєстрів. Прошу відхилити поправку.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 342. Не врахована?

ЗАГОРУЙКО А.Л. Відхилена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Поправка 561 дуже важлива. Не допускається утворення або зміна меж територіального округу, який використовується для підготовки, організації і проведення загальнодержавних виборів під час виборчого процесу. Колеги, давайте дивитися реально на речі: як можна змінювати межі округу під час виборчої кампанії? Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Номер поправки назвіть, будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Поправка 561.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 561 відхилена комітетом?

Ставлю поправку 561 на голосування щодо врахування. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято.

Можемо рухатися далі? Поляков. Ще Шахов? (*Шум у залі*).

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Кому смішно, запрошую на Луганщину, подивитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Назвіть номер поправки, будь ласка.

ШАХОВ С.В. Поправки 106, 264, 278, 382, 443. Прошу поставити поправку 106 на голосування щодо підтвердження, щодо інших – надайте мені 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надайте 2 хвилини, будь ласка.

ШАХОВ С.В. Поправка 106 про відкликання депутатів місцевих рад. Ми нещодавно відкликали 25 депутатів міста Сєверодонецька, перезавантажили раду, але вона досі не може зібратися. Чотири роки ми мучилися! Аліно Леонідівно, прошу поставити поправку 106 на голосування, щоб ніхто більше не мучився, і депутати місцевих рад знали, що таке парламентаризм. Це перше.

Друге. Правильно сказала Наталія Королевська: Луганська і Донецька області в занепаді, у війні, немає обласних рад. У Луганській області змінилося дев'ять губернаторів або голів військово-цивільних адміністрацій. Де поділися мільярди? Хто контролюватиме бюджет, хто відповів за те, що розграбовуються державні кошти? Немає державних коштів, як сказала Маргарет Тетчер, є кошти платників податків.

Ми повинні підтримати Донецьку та Луганську області в цих питаннях і провести вибори до обласних рад. Якщо цього не зробити, як ви будете дивитися в очі 1 мільйону 700 тисячам переселенців, які отримують копійки: по 400-800 гривень? Чи може хтось із вас у цьому залі прожити на такі гроші? Як

люди бідкаються по узбіччях, не знають, як орендувати квартиру! Немає робочих місць! Усі переселенці другорядні, як я, Вельможний, Сухов. Сидимо в цьому залі, а ми другорядні. То не могли голосувати (дякую, що хоч голосувати почали), а тепер не можемо поставити на голосування питання про обрання депутатів обласних рад. Хто відповідає за це?

Уявіть собі: міська рада може висловити недовіру місцевому поліцейському, який грабує, але не може – губернатору або обласному прокурору. Схаменіться і зробіть те, про що я кажу: підтримайте обласні ради Луганської та Донецької областей.

І хвилину, Дмитре...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, шановні, ми ж домовилися. Поправки 106 та 443. Наступні дві які?

ШАХОВ С.В. Поправка 106 – на голосування щодо врахування, інші не потрібно ставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 106 ставимо на голосування.

ШАХОВ С.В. Так. І надайте мені...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми не проголосуємо, і підете проводити вибори за старим законодавством (*Шум у залі*).

Ставиться на голосування поправка 106. Вона відхилена комітетом, правильно? Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Поляков від депутатської групи «Партія «За майбутнє».

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Дмитре Олександровичу, можна на дві поправки – 2 хвилини?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надайте 2 хвилини. Спочатку назвіть номери поправок, будь ласка.

ПОЛЯКОВ А.Е. Поправки 852, 853. Шановні колеги, прошу вашої уваги. Це дві пов'язані між собою поправки. Прошу кожного з вас згадати, як майже рік тому ви потрапили сюди. Ви не лише взяли участь у виборах, важлива не лише ваша перемога, а й те, як і хто рахував голоси. Хтось пройшов до Верховної Ради лише після тривалих судових тяжб, хтось одразу. Дуже важливо, що всі голоси, віддані за вас, цілодобово рахували члени дільничних та

окружних виборчих комісій за копійки. Вони цілодобово стояли з коробками, бюлетенями, протоколами, чекали в чергах в окружних виборчих комісіях по дві – три доби, щоб захистити ваші результати, і отримали від держави за це копійки.

Цими поправками я пропоную збільшити розмір оплати праці членам виборчих комісій не в 10-20 разів, а лише вдвічі. Я розумію, що це не співрозмірно з їхньою реальною роботою, але це допоможе уникнути політичної корупції, коли деякі члени дільничних виборчих комісій вимушені брати «чорні» кошти, щоб впливати на результати виборів. Це дуже важливо. Ви знаєте, що на виборчих дільницях завжди, від виборів до виборів, працює 70 відсотків мешканців сіл та селищ? Вони будуть вам дуже вдячні за те, що ви оціните їхню роботу. Підтримайте, будь ласка, мої поправки.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 852. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 115.

Рішення не прийнято.

Поправка 853, також відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 110.

Рішення не прийнято.

«Батьківщина». Крулько? Іване Івановичу, скільки у вас поправок? Увімкніть, будь ласка, мікрофон Крулька.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». У мене небагато поправок, лише дві. Кожну окремо проголосуємо, вони стосуються різних питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Назвіть номери поправок.

КРУЛЬКО І.І. Послухайте уважно. Поправкою 1158 передбачено встановлення максимальної кількості кандидатів у народні депутати в регіональних списках залежно від виборчого регіону, оскільки не може бути однакової кількості кандидатів у різних за кількістю виборців областях. Наприклад, у Чернігівській, Чернівецькій або Дніпропетровській. Це різні області, там не може бути однакової кількості кандидатів.

Прошу підтримати поправки 1158, 1149. Будь ласка, сконцентруйтеся і підтримайте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1158. Комітет її відхилив? Відхилив.

Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 112.

Рішення не прийнято.

Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Ще одна поправка стосується подання довідки про відсутність судимості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Назвіть номер поправки, будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Це поправка 888. Якщо ця поправка вже проголосована в редакції Сергія Кальченка, тоді я знімаю свою і дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 888?

КРУЛЬКО І.І. Так, але якщо поправка Кальченка проголосована, тоді не треба.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не треба, добре. Можемо рухатися далі, Іване Івановичу? Дякую.

Лозинський, «Голос». Скільки поправок? (*Шум у залі*). Шановні колеги, ми просто не проголосуємо!

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Дмитре Олександровичу, фракція «Голос» внесла 312 поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію. Вибачте, 1 секунду. Можливо, виступ – кілька хвилин, а потім – голосування 15 поправок?

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Кілька поправок уже враховано. Я озвучу їх, але не ставитиму на голосування. Інші поправки – будь ласка. Поправка 498.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 498?

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Так. Шановні колеги, ми маємо бажання контролювати проведення виборів, зокрема через Центральну виборчу комісію, і використовувати її як адмінресурс. Це стосується інформатизації та впровадження інноваційних технологій у ЦВК. Це звучить гарно, але не можна давати змоги ЦВК без спеціального законодавства, що регламентуватиме питання технічних засобів, стандартів безпеки даних, електронних систем...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 498. Комітет відхилив?

ЗАГОРУЙКО А.Л. Відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 43.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Це поправка 605. Вона також стосується ЦВК, а саме територіальних представництв. Є великий ризик, тому що загрозовано широкі повноваження надаються територіальним представництвам Центральної виборчої комісії, які виконуватимуть роль секретаріатів виборчої комісії. Нам подають це як оптимізацію, нібито це якась позитивна зміна. Проте щойно ЦВК та їх територіальні представництва отримають додаткові повноваження, вони одразу почнуть ними зловживати.

Ми пам'ятаємо про фактор Януковича. Ми пам'ятаємо, що не можна закладати норми, зважаючи на те, що ми довіряємо членам ЦВК, бо вони добрі. Завтра членами і головою ЦВК може стати будь-хто, і їхні повноваження можуть використовуватися як адміністративний ресурс. Фракція «Голос» виступає проти надмірних повноважень ЦВК, щоб вирішували люди, а не адміністративний ресурс. Прошу проголосувати «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 605, комітетом не врахована. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Дмитре Олександровичу, я звертаюся до вас, тому що ви казали, що наприкінці будемо розглядати питання про 90 тисяч, 10 тисяч виборців, яким буде самовисування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми говорили про 10, 25 і 35.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Мої поправки – 1329 і 1351. Це поправки, в яких ідеться про 90 тисяч виборців. Треба залишити межу самовисування такою, якою вона була. За 101 день до виборів ми хочемо змінювати виборчу систему. Дмитре Олександровичу, цієї поправки про 90 тисяч не було як опції для голосування наприкінці, тому прошу поставити її на голосування щодо врахування.

У нас є звернення сільських, селищних, міських голів, Асоціації міст України, Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад, місцевого самоврядування...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам доповідаю: ми домовлялися з керівництвом вашої фракції так само.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Немає 90 тисяч.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, про 90 тисяч не йшлося. Мова була про 10, 25 і 30 тисяч.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Але є поправка про 90 тисяч також. Прошу врахувати думку людей. Поправка 1329.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1329. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 32.

Рішення не прийнято.

Усі поправки? Наступна.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Наступні поправки стосуються районів і районних рад. Шановні колеги, поправка 1497 стосується саме районних рад.

Ми знаємо, що внесення змін до Конституції не відбулося. Президент Володимир Зеленський двічі вносив пропозицію про скасування районних державних адміністрацій, двічі вносив пропозицію про скасування районних рад, але цього не відбулося. Одним із наслідків укрупнення районів, що сьогодні пропонуватиметься до розгляду в залі, буде збільшення кількості депутатів. Районні ради збільшаться до 42-64 депутатів, а деякі до 84-120 депутатів. Якщо не врахувати цю поправку, ми отримаємо районні ради – гіганти, які досі зберігають фінансові та решту повноважень, що існували до реформи децентралізації.

Шановні колеги, врахуйте цю поправку, щоб райони не знищили громади.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради

України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 1497 народного депутата Лозинського. Комітет пропонує її відхилити.

Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Яка наступна поправка?

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, напевно, не всі почули. Ви бачили, як ми починали голосувати, і бачите, як продовжуємо. Послухайте, будь ласка! У нас триває адміністративна реформа, реформа децентралізації – надзвичайно важлива реформа. Якщо будуть укрупнені райони, у нас залишаться районні ради – гіганти, з ними залишаться районні державні адміністрації, їх виконавчі органи. Вони постійно утискатимуть громади, але тепер не тими колишніми малими районними радами, а районними радами із 80-120 депутатів.

Прошу всіх колег народних депутатів почути: районні ради мають відійти в минуле. Громади, їх бюджетні повноваження мають стати пріоритетом для нас. Не можна створювати районні ради – гіганти, і не можна ставити під величезну загрозу всі сільські, селищні та міські ради. Я дуже прошу всіх

підтримати громади і не підтримувати районні ради і районні державні адміністрації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Назвіть, будь ласка, номер поправки. Із цього треба було почати.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Поправка 1507.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 1507 народного депутата Лозинського. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73

Рішення не прийнято.

У вас усе, я так розумію? Є ще одна поправка? Будь ласка.

Лозинський.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, це надзвичайно важливо. Ми говоримо про місцеве самоврядування, правильно? Це означає, що саме громади мають вирішувати, що і як змінювати, а не партійні чи державні вертикалі, не Офіс Президента чи партійні офіси.

Прошу поставити на голосування щодо підтвердження поправку 105. Цією поправкою пропонується відкликати депутатів. Завжди вирішується згори, хто які рішення має приймати. Будуть вирішувати не люди, а партійні офіси, тому прошу поставити цю поправку на голосування щодо підтвердження.

У межах цієї хвилини прошу поставити на голосування щодо підтвердження також поправку 1389 про вибори старост. Ми маємо залишити виборних старост і представництво сіл та селищ в об'єднаних територіальних громадах. Має бути реальне місцеве самоврядування.

Прошу поставити на голосування щодо підтвердження поправки 105 і 1389 без наступного виступу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування.

Ставиться на голосування поправка 105 щодо підтвердження, після цього – поправка 1389 щодо підтвердження. Позиція комітету.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Підтвердити потрібно (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, тому й заслухав позицію комітету. Комітет наполягає, щоб поправки залишилися. Правильно я розумію? Не помилився? Комітет просить підтримати? Готові голосувати? (*Шум у залі*).

Ставиться на голосування щодо підтвердження поправка 105. Вона врахована комітетом, і комітет просить її підтримати. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 313.

Рішення прийнято. Поправку підтверджено.

Ставиться на голосування поправка 1389 щодо підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято. Поправку підтверджено.

Князевич Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановний пане Голово. Я не буду майже тисячу своїх поправок ставити на голосування. Я прошу поставити буквально кілька поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Поправка 6 дуже важлива. Вона стосується змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення і до Кримінального кодексу України. Друзі, 19 травня ми прийняли спеціальний закон [№ 619-IX](#), яким передбачено, що всі зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення і до Кримінального кодексу України мають вноситися особливим законом.

Під час розгляду даного законопроекту я навмисно порушив питання про те, що змінами до Виборчого кодексу України передбачені відповідні зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України. Ми тоді домовилися, що виключимо ці пункти до другого читання. Я знаю, що Аліна Леонідівна також підтримала цю пропозицію на засіданні комітету, але комітет чомусь не дослухався і не виключив.

Давайте виконувати закон, який ми прийняли, там немає винятків щодо інших законів. Це імперативна вимога до всіх законодавчих актів. Інакше ми будемо приймати решту законопроектів про внесення таких змін, а це порушення закону. Якщо ви зараз це зробите, ви умисно підкладете міну під ці зміни, і потім хтось обов'язково цим скористається для оскарження в судовому порядку. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 6? Комітетом не підтримана?

ЗАГОРУЙКО А.Л. Відхилена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відхилена. Ставлю на голосування поправку 6. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 172.

Рішення не прийнято. Поправку не підтримано.

Наступна поправка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я швиденько. Поправка 83 про зміни до Кримінального кодексу України, якими передбачається, вдумайтеся, можливий підкуп кандидата, який балотується на виборах. У нас кандидати взагалі-то здійснюють підкупи. У всьому світі карається кандидат, який здійснює підкуп, а ми хочемо карати виборців за те, що вони підкупувають кандидатів. Я про таку новелу ще не чув, але я розумію, для чого це робиться: щоб кожного кандидата на будь-яких виборах можна було схопити за щось, вибачте, і розповідати, що він підкуплений виборцями. За це його знімуть з виборів і посадять у в'язницю.

Прошу таких абсурдних норм не допускати, а підтримати мою поправку 83. Прошу проголосувати «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 83 комітет відхилив?

ЗАГОРУЙКО А.Л. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу голосувати (*Шум у залі*).

«За» – 267.

Рішення прийнято. Поправку враховано (*Оплески*).

Руслане Петровичу, у нас, справді, мало часу залишилося. У нас буде урочисте засідання. Є ще поправки, які треба врахувати? Останню, якщо можна. Якщо ви не заперечуєте. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. У зв'язку з прийняттям цієї поправки, нам треба проголосувати поправку 85, бо вона стосується одного й того ж – наступної частини тієї ж статті. Щоб не сталося так, що ми прийняли рішення, а в іншій частині цього не буде. Або техніко-юридично доопрацюйте і виключіть. Якщо техніко-юридично виключать, тоді я не ставитиму на голосування це питання. Виключать?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Виключать техніко-юридично? Мені важко зараз відповісти, тому що я не знаю (*Шум у залі*). Поставити на голосування?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Поправку 85 у зв'язку з прийняттям...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це остання ваша поправка?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Ні, ще поправка щодо застави. Ви ж самі сказали, що буде ще остання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домовилися. Поправку 85 комітет відхилив?

ЗАГОРУЙКО А.Л. Комітет відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 327.

Рішення прийнято. Поправку враховано.

Остання поправка щодо застави? Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Остання поправка 2456. Вона стосується розміру виборчої застави. Наша пропозиція полягає в тому, щоб на відміну від редакції першого читання, якою передбачено зменшення застави в чотири рази, зменшити виборчу заставу в два рази. Наша логіка зрозуміла. Ми вважаємо, що виборча заставка – це, як у всьому світі, солідарна фінансова відповідальність і виборців, і учасників виборчого процесу. Виходить, що ми зменшуємо заставу в дев'ять разів, і весь фінансовий тягар лягає на бюджет і на кожного виборця. Такого немає ніде в світі.

Вибачте, у нас немає проблем у країні? Ми забираємо у військових, лікарів, вчителів, пенсіонерів і кидаємо на вибори, бо хтось хоче зігритися, попіаритися на виборчій кампанії. Хоче піаритися – нехай викладає свої гроші і разом з усім українським народом бере на себе солідарну відповідальність і фінансову участь. Прошу підтримати цю поправку, вона вкрай важлива для організації та проведення виборів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це про збільшення застави, я правильно розумію? *(Шум у залі).*

Ставиться на голосування поправка 2456. Комітет її відхилив? Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Князевич, 30 секунд.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Аліно Леонідівно, в моїй поправці 1210, що була врахована, замість слів «двадцять три дні» чомусь з'явилися слова «двадцять чотири дні». Ми про це говорили. Прошу повернути слова «двадцять три дні», як і було погоджено в комітеті. Це має важливе техніко-юридичне значення.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Я розумію, що це строки, але в поправці вписано «двадцять чотири дні».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми не змінимо. Це не техніко-юридична правка, це цифри (*Шум у залі*). Ми не зможемо зробити техніко-юридичні правки. Руслане Петровичу, що ставити на голосування? Увімкніть мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Прошу взяти до уваги цю обставину і з цієї поправкою комітету врахувати техніко-юридично.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це з голосу.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. У різних місцях – різні цифри. Такого не може бути в одному законі, одного й того ж стосуватися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, я не можу цього зробити.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Остання поправка. Поправку 1684 не підтверджено, але поправка 1645 містить таку ж норму. Прошу техніко-юридично з поправки 1645 виключити норму, що не підтверджена у поправці 1684.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1645. Позиція комітету.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Оскільки ми не підтвердили поправку 1684, то техніко-юридично...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 1684 можна підтвердити?

ЗАГОРУЙКО А.Л. Ми її не підтвердили (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ж не ваша поправка. Ви ставите її на голосування щодо підтвердження? (*Шум у залі*). Руслане Петровичу, це вже нагадує щось не те. Вона врахована комітетом? Поправка 1684 суперечить поправці 1645, яку ми врахували, так? Корнієнко може пояснити? Автор не наполягає, можемо її не підтримувати? (*Шум у залі*). Ні!

Ставлю на голосування поправку 1645 щодо підтвердження. Автор не наполягає, я правильно зрозумів? (*Шум у залі*). Колеги, ми не проголосуємо... Не кричіть, будь ласка, ви ж не вдома (*Шум у залі*).

Ставлю на голосування поправку 1645. Руслане Петровичу, автор вважає, що... Ви ж не автор, Іванно Орестівно. Будете автором, будемо говорити.

Ставлю на голосування поправку 1645 щодо підтвердження. Автор не наполягає. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 39.

Поправку відхилено. Дякую.

Шановні колеги, продовжую засідання на 15 хвилин. Переходимо до блоків. Норму про заставу проголосували, вірніше, не проголосували. Наступні поправки стосуються того, коли фактично починають працювати виборчі списки.

Поправка 426 Корнієнка про 10 тисяч виборців, правильно? Нагадую, що будуть такі поправки: поправка 426 про 10 тисяч, поправка 1331 Кальченка про 25 тисяч, поправка 423 Безгіна про 35 тисяч. Усе правильно я сказав? Голосуємо три поправки. Про 50 тисяч ми не домовлялися. Немає такої поправки про 5 тисяч! Шановні голови фракцій, поправки про 5 тисяч немає, є про 10, 25 і 35 тисяч.

Перша поправка про 10 тисяч. Нагадую, що голосуємо таким чином: якщо перша поправка набере потрібну кількість голосів, другу і третю не ставимо на голосування, якщо не набере – переходимо до наступної.

Поправка 426 про 10 тисяч. На голосування щодо підтвердження? Олександр Сергійовичу Корнієнко! Щодо підтвердження? Щодо підтвердження.

Ставлю на голосування поправку 426 щодо підтвердження. Прошу голосувати (*Шум у залі*).

«За» – 273.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Наступні поправки не розглядаємо (*Шум у залі*).

Наступний блок питань. Це питання, пов'язані з так званими квотами. Позиція комітету (*Шум у залі*).

Надайте слово Гуріну Дмитру Олександровичу, будь ласка. Щодо яких поправок?

ГУРІН Д.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 218, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Пане Голово, у мене чотири поправки – щодо бюлетеня і щодо відсотків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не про бюлетень казав.

ГУРІН Д.О. Вони поєднані. Прошу надати мені один раз 3 хвилини щодо всіх чотирьох поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви мене не чуєте – ні ви, ні Корнієнко. Я сказав: це не бюлетень, це квоти – 5, 25 і 50 відсотків. Три поправки. Поправка 3677 про 5 відсотків. Так, комітете? Аліно Леонідівно! Поправка 3677 про що? (*Шум у залі*). Шановні колеги, тиша в залі, будь ласка. Послухайте, зараз не за те проголосуєте, потім будете переживати (*Шум у залі*).

Гурін. Поправка 3677 про 5 відсотків.

ГУРІН Д.О. Шановні колеги, можете сісти? (*Шум у залі*). Прошу уваги! Сьогодні день прийняття Декларації про державний суверенітет України. Ми обираємо, кому віддати формування списків. У систему відкритих списків намагаються встановити металевий крюк, щоб вони стали закритими, і щоб партії обирали всіх кандидатів, які зайдуть.

Ми сьогодні маємо вирішити, кому довірити вибір на сході України, хто буде в радах: люди, яких призначив кум Путіна, чи люди, яких оберуть українці? (*Шум у залі*). Ось наш вибір у день прийняття Декларації про державний суверенітет: голосуйте за норму про 5 відсотків, яку підтримав комітет. Це не питання про партії, це питання про країну (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 3677 (*Шум у залі*). Послухайте, будь ласка. Шановні колеги, перша поправка – про 5 відсотків.

Ставиться на голосування поправка 3677 щодо підтвердження. Вона врахована комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 197.

Поправку не підтримано (*Шум у залі*).

Послухайте! Послухайте, будь ласка!

Покажіть по фракціях і групах.

Наступна поправка... (*Шум у залі*) ...50 відсотків (*Шум у залі*). Послухайте, будь ласка, це ж не мітинг. Поправку про 25 відсотків ми не ставимо на голосування, тому що це редакція першого читання. Якщо не буде підтримано 50 відсотків, то залишається 25 відсотків, я правильно розумію? (*Шум у залі*).

Представник комітету, скажіть, будь ласка, для стенограми.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Так, редакцією першого читання передбачено 25 відсотків від виборчої квоти. Якщо ми зараз не врахуємо пропозицію про 50 відсотків, то залишиться редакція першого читання. Це те, що пропонує комітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почули? Я зараз поставлю... (*Шум у залі*). Послухайте, будь ласка! Ну, це неможливо (*Шум у залі*). Можна поставити на голосування?

Поправка 3972 про 50 відсотків. Я її зараз поставлю на голосування. (*Шум у залі*).

Увімкніть мікрофон Пузанова. Назвіть номер поправки, будь ласка.

ПУЗАНОВ О.Г. Поправка 3672.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 3672 про 50 відсотків? (*Шум у залі*). Не шуміть, будь ласка.

Ставлю на голосування поправку 3672. Прошу голосувати.

«За» – 43.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано (*Оплески*).

Ще раз позиція комітету. Хочу, щоб усі почули: залишається в редакції першого читання, тобто 25 відсотків від виборчої квоти?

ЗАГОРУЙКО А.Л. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Останнє питання, щодо якого була домовленість про голосування у третьому блоці. Це питання щодо бюлетенів. Є три поправки Гуріна. Увімкніть мікрофон Дмитра Олександровича.

ГУРІН Д.О. Шановні колеги, у кожного на столі лежать бюлетені, ви їх бачите. Можете порівняти бюлетень зліва, форма якого запропонована основною редакцією, і той, форма якого погоджена комітетом. Ви будете виборцями і побачите: той, що справа, більш зрозумілий.

Давайте зробимо вибори для виборців, для українців, а не для того, щоб неможливо було обрати кандидата. Ми повинні працювати на народ України, а не на «Опозиційну платформу – За життя», яка робить усе, щоб не обирали кандидатів, а лише тих, кого вони включають у списки (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Послухайте мене, будь ласка. Послухайте, будь ласка! (*Шум у залі*). Шановні колеги, ми не проголосуємо і підемо? Я поставлю на голосування щодо підтвердження три поправки – 3194, 3196 і 3274. Комітет їх врахував (*Шум у залі*).

Поправка 3194. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Поправка 3196. Прошу голосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Поправка 3274. Прошу голосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення виборчого законодавства» ([№ 3485](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 308.

Рішення прийнято (*Оплески*). Закон прийнято.

Дякую.

Шановні колеги... (*Шум у залі*). Почекайте, не кричіть, я не чую. Райони ми зараз не проголосуємо... Ні, у нас 4 хвилини залишилося (*Шум в залі*). Ми можемо розпочати розгляд питання, але ви його не проголосуєте, або треба оголосити перерву на 30 хвилин.

Є одне питання (*Шум у залі*). Можна не кричати на трибуні? Дякую. Одне питання. Почекайте, що ні? Є у нас оборонне замовлення, вже багато місяців ми не можемо його проголосувати. Залишилося 3 хвилини. Я можу поставити його на голосування без обговорення? (*Шум у залі*). Ні? Тоді закриваю засідання.

Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.

Шановні колеги, будь ласка, дуже оперативно залиште свої робочі місця, тому що треба підготувати зал до урочистого засідання. І не забувайте, будь ласка, речі.